Jaargang 114. Zondag, 5 Augustus 1855. No. 94.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Aanbesteding

VAN EENE

WALBESCHOEIJING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* gedenken, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving aan te besteden:

Het BOUWEN van eene WALBESCHOEIJING met STEENEN ACHTERKLEEDING en het daarop plaatsen van eenen IJZEREN LEUNING, met gedeeltelijke leverancie der daartoe benoodigde MATERIALEN aan het Winschoterdiep, bij het Kleine-poortje.

De Voorwaarden van Aanbesteding en Teekening zullen van Maandag den 6den Augustus ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van STADSFABRIKAGE op het Raadhuis.

De op zegel geschrevene INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden der Besteding van Uitbesteding ten behoeve der Gemeente *Groningen*, moeten vóór of uiterlijk op **Maandag den 13den Augustus** e.k., *vóór des morgens* 10 *uur*, aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **MAANDAG den 13den Augustus 1855**, des voormiddags te 10½ uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 1 Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Geldleening.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de RAAD, overeenkomstig art. 6 en 7 van het Plan der Geldleening van *f* 180,000, bij Notificatie van den 27sten Augustus 1846 bekend gemaakt, op den 21sten dezer is overgegaan tot de Uitloting van **TWEE SCHULDBEKENTENISSEN** der gemelde Geldleening, om op den **1sten November** aanstaande te worden **afgelost**, en dat bij die Uitloting zijn getrokken de Nommers **125** en **157**, ieder ad *f*. **1000**, welke diensvolgens van den 1sten November aanstaande ten KANTORE van den GEMEENTE-ONTVANGER zullen worden **afgelost**; waarvan door deze, volgens art. 8 van gemeld Plan van Geldleening, aan de Houders der uitgetrokkene Nommers kennis wordt gegeven.

GRONINGEN, 23 Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

GELDLEENING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de RAAD, overeenkomstig het 7de artikel van het Plan der Geldleening van *f* 50,000, gevoegd achter de Notificatie van den 23sten Augustus 1838, op den 21sten dezer is overgegaan tot de **UITLOTING**, (van de aflossing op) den **1sten November** aanstaande, van **TIEN SCHULDBEKENTENISSEN** der gemelde Geldleening, ieder groot *f* **500**, en dat bij die Uitloting zijn getrokken de navolgende Nommers van Schuldbekentenissen, te weten: no. **47, 17, 50, 54, 31, 99, 46, 69, 97** en **68**; welke Schuldbekentenissen alzoo van den 1sten November aanstaande ten KANTORE van den GEMEENTE-ONTVANGER zullen worden **afgelost**; waarvan door deze, volgens art. 8 van gemeld Plan van Geldleening, aan de Houders der uitgetrokkene Nommers kennis wordt gegeven.

GRONINGEN, 23 Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

GRONDBELASTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* herinneren de Ingezetenen, dat bij de Wet van den 28sten Maart 1828 (*Staatsblad* no. 8), TIJDELIJKE VRIJSTELLING van **GRONDBELASTING** of van VERHOOGING van **GRONDBELASTING** verleend wordt voor nieuw gestichte, gedeeltelijk vernieuwde en vergroote of uitgebreide Gebouwen; dat, in gevolge de Wet van den 25sten April 1843, de belanghebbenden, die op het **genot van deze vrijstelling** aanspraak maken, verpligt zijn, van de stichtingen, vernieuwingen, aan- of bijbouwingen, in de termen van de Wet vallende, aangifte te doen **binnen zes maanden** nadat de perceelen in gebruik gesteld zijn of voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken, **bij gebreke waarvan de aanspraak op vrijstelling is vervallen**; eindelijk, dat deze aangifte moet geschieden aan het BUREAU der ZETTERS van deze Gemeente, waar de MODELLEN tot het doen van die Aangifte verkrijgbaar zijn.

GRONINGEN, 16 Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de **KLAPBRUG** over het **Trekdiep** bij **Foxhol**, op **Maandag den 6den Augustus e.k.** voor den Overrid zal zijn **gesloten.**

GRONINGEN, 1 Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BUREAU VAN POLITIE.

De navolgende GOEDEREN zijn **gevonden** en ten bovengenoemden BURELE ter **herkenning** gedeponeerd:

1) Eene **Zilveren Wijzerplaat** van een Horlogie.
2) Eene **Gouden Oorbel** met twee donkerbruine, geslepene CAROLYNE KORALEN.
3) Een **Stalen Armband** met PERLE D'AMOUR gesloten.
4) Een **Onderstuk** van eene **Gouden Oorbel** van CANTILLEWERK met bruine fijne STEENTJES.
5) Eene **Gouden Doekspeld**, beschadigd.
6) Een Oranje Katoenen **Halsdoekje** met zwarte Stipjes.

RAADSVERGADERING,

Woensdag den 8sten Augustus 1855, des voormiddags te 10 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOST-INDIE.

BATAVIA, 9 Junij.

Door den Gouverneur-Generaal is, op aanschrijving van den minister van koloniën, bepaald, dat in geheel Nederl. Indië eene inschrijving zal worden geopend ten behoeve der slagtoffers van den onlangs in Nederland plaats gehad hebbenden watersnood.

— Door den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië is o. a. op zijn verzoek een eervol ontslag verleend aan den Nederl. consul te Canton in China, *Tonco Modderman, Jr.*

— Onder dagteekening van den 27sten Mei, wordt van Makassar gemeld, dat in den nacht van den 25sten op den 26sten Mei de kolonel, waarnemend civiel en militair gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, *A. van der Hart*, door een' zijner bedienden, *Kimping* genaamd, is om het leven gebragt. *Kimping* was een paar dagen te voren door zijnen heer wegens luiheid gestraft, en daags vóór het noodlottig voorval, ter zelfder zake nogmaals ernstig onderhouden. Deze schijnt hierdoor gekrenkt en tot eene bloedige wraakneming aangespoord te zijn. Op den avond vóór de misdaad, toen de geheele familie *van der Hart* zich in het bovenhuis ter ruste had begeven, hield *Kimping* zich in het benedenhuis verborgen. Toen hij kon vermoeden dat alle huisgenooten zich in rust bevonden, verliet hij omstreeks half drie zijn' schuilhoek en begaf zich, met eene kris gewapend, die hij [illegible], naar het slaapvertrek van zijnen heer, tot uitvoering van zijn snood voornemen. Na eene eerste verwonding hem in den slaap toegebragt, is de kolonel opgesprongen en heeft met zijnen moordenaar eene worsteling aangevangen, die, te oordeelen naar de menigvuldige wonden, later aan het lijk ontdekt en naar de talrijke sporen van bloed, welke over een groot gedeelte der kamer verspreid waren, zeer hevig moet geweest zijn. De heer *van der Hart* heeft in die worsteling, behalve vele snijwonden, twee steken in de borst ontvangen, waarvan een, van de regterzijde in het hart doorgaande, tusschen de schouderbladen uitkwam. Hoezeer doodelijk getroffen, heeft hij zich door de kinderkamer naar het portaal begeven en is daar bij den trap dood nedergevallen.

De moordenaar heeft bij deze worsteling van zijn eigen wapen eene wonde in den buik ontvangen. Ofschoon gewond, heeft hij, na de worsteling met zijnen heer, ook getracht mevrouw *van der Hart* om het leven te brengen, die zich echter gelukkig aan zijne vervolging heeft weten te onttrekken en slechts eene wond aan den linkerarm heeft bekomen. Daarna vermoordde hij nog eene kindermeid en begaf zich toen in eene onbewoonde kamer, alwaar hij stervende werd gevonden, terwijl de met bloed bevlekte kris naast hem lag.

Mevrouw *van der Hart* was intusschen naar buiten gevlugt om de wacht ter hulp te roepen, en had zich daarna naar de daarnaast gelegen woning van den officier van gezondheid *Schmits* begeven, alwaar ook hare kinderen zijn gebragt. — Uit het ingestelde onderzoek is gebleken, dat deze misdaad aan eene geheel persoonlijke wraak moet worden toegeschreven.

Den 27sten Mei is het lijk van den gouverneur, met de aan zijnen rang verschuldigde eerbewijzen ter aarde besteld. De staat — zegt de *Javasche Courant* — verliest in den kolonel *van der Hart* een uitstekend dienaar, het leger een zijner braafste officieren. De koningen van Goa en Tello zijn onverwijld naar Makasser gekomen, om den tijdelijk met het bestuur belasten assistent-resident en magistraat hunne deelneming te betuigen in deze droevige gebeurtenis.

NOORD-AMERIKA.

Een rijk inwoner van New-York, *Peter Cooper*, heeft eene inrigting in het leven geroepen, die aan wetenschappen en kunsten is toegewijd. Hij is van arme afkomst en heeft aan zijne vlijt en zijnen ondernemingsgeest zijn groot vermogen te danken, dat men op meer dan 5 mill. dollars berekent. In zijn [illegible] zittende, verhaalt hij, hoe hij zich nog den tijd herinnert, dat New-York (omtrent 50 jaren geleden) naauwelijks 50,000 inwoners telde en hij, als een arme jongen, achter een voerwerk ging, dat de straten zindelijk moest houden. Hij hield zich later met ijzerhandel en ijzerfabrikatie op en werd schatrijk. Naarmate zijne zaken zich uitbreidden, gevoelde hij het gebrekkige van zijn weten, het gemis van eene goede opvoeding en het nadeel, dat hij daardoor leed.

Dit gaf hem het eerst de gedachte in, hoe nuttig en voordeelig het vestigen eener inrigting zijn moest, die aan arme, onbemiddelde, van vrienden verstokene jongelieden van alle natiën en alle belijdenissen de middelen aan de hand gaf, om hunne kundigheden te vermeerderen en zich in het vak, dat zij tot hun beroep uitgekozen hadden, grondig te vormen. Technische wetenschappen moesten in dit instituut voornamelijk geleerd worden. Het gebouw door hem gesticht neemt eene ruimte in van ⅞ acres, in zes verdiepingen hoog en kost 400,000 dollars. Twaalfhonderd studerenden kunnen er in opgenomen worden en voor vrouwelijke scholieren is een bijzondere vleugel als teekenschool en tot onderwijs in vrouwelijke handwerken ingerigt. Daar het geheele onderwijs om niet gegeven wordt, zoo werd, tot onderhoud van het gebouw en tot bestrijding der onkosten voor professoren en wetenschappelijke toestellen, het benedenste gedeelte der gebouwen tot verkoop-magazijnen ingerigt, die aan de meestbiedenden verhuurd zullen worden, en waarvan de huur jaarlijks 30 à 40,000 dollars bedragen kan. Dit is tevens de jaarlijksche dotatie van het instituut. Eene leeszaal, die 4000 menschen bevatten kan, bevindt zich insgelijks gelijkvloers. Eene commissie van negen directeuren bestuurt de huishoudelijke belangen.

— De *New-York Tribune* zegt, dat de overvloedigste tarweoogst, die immer in de Ver. Staten is gewonnen, reeds binnen is gehaald of zoo ver is gevorderd, dat geene ziekte de opbrengst aanmerkelijk kan verminderen.

RUSLAND. — TURKIJE.

Daar men in de laatste dagen tot meerdere geheimhouding omtrent de krijgsaangelegenheden is genoopt, zullen de berigten allengskens spaarzamer worden verzonden en zal men spoedig niets anders vernemen, dan wat het Fransche bewind zal gelieven mede te deelen in zijne uittreksels uit de ontvangene depêches of in door den *Moniteur* openbaar gemaakte officiële rapporten. Nu valt niet te ontkennen, dat het openbaar maken van alle krijgsplannen door de verschillende bladen niet zeer voorzigtig was en dat dus de opperbevelhebbers in hun regt waren, als zij daartegen strenge maatregelen namen. Daar echter ook het publiek regt heeft om met den waren toestand bekend te zijn, ware het misschien het best, dat de opperbevelhebbers zelve aan de correspondenten der bladen mededeelden, wat zij geschikt rekenden ter openbaarmaking.

In den *Moniteur* is thans het verslag opgenomen van den generaal *Pélissier*, betreffende de uitvallen van den 15den en 17den Julij voor Sebastopol. Uit dat verslag blijkt, dat bij beide gelegenheden weder hevig is gevochten. Den 15den is het vooral de divisie de Motterouge geweest die heeft geleden. Het verlies heeft dien dag bedragen 20 dooden en 94 gekwetsten. Den 17den hebben de Russen een' uitval gedaan aan de zijde van den kleinen Redan. De generaal *Pélissier* erkent, dat de vijand blijken van wezenlijken heldenmoed heeft gegeven. Tot driemalen hebben de Russen den aanval hervat, en eerst daarna zijn zij voor goed binnen de vesting teruggekeerd. Bij die gelegenheid hebben de Franschen 23 dooden en 77 gekwetsten verloren.

Een officiëel rapport van generaal *Simpson* van den 17den zegt, dat de verbetering in den gezondheidstoestand der Engelsche troepen aanhield.

De Franschen zijn met hunne aanvalswerken thans zoo nabij de palissaden der Malakoffschans gevorderd, dat zij met de hand steenen in de positie der Russen kunnen werpen. Dat de aanval dus niet zeer lang meer weg zal blijven, kan men ook opmaken uit het zoo veel mogelijk verzenden van alle zieken, terwijl de aanvoer krijgsmaterieël steeds toeneemt.

Prins *Gortschakoff* meldt van den 30sten Julij, 10 uur des avonds: „Er is niets nieuws voor Sebastopol. De vijand zet zijne gedeeltelijke kanonnade voort. Wij beantwoorden hem met kracht."

Kamiesch wordt nu niet alleen in goeden staat van verdediging gebragt, maar er wordt ook een fort opgerigt, dat o. a. tot station van den spoorweg zal dienen, en de gemeenschap zal onderhouden met de stations van Kadikoi en Balaklava. De spoorweg zal een paar vertakkingen erlangen naar den Groenen Heuvel en de positie voor het centraal Bastion. Men meent dat de verbondenen gedurende den winter te Kamiesch en te Balaklava zich zullen legeren, om de 8 dagen de detachementen verwisselende, om de liniën van aanval te verdedigen. Al de onnoodige troepen zouden naar Varna gezonden worden.

Nadat zooveel geschreven en gesproken is over de slechte administratie in het Engelsche leger en de onbekwaamheid van de Engelsche officieren, vordert de billijkheid dat wij melding maken van de hulde door den meest bevoegden, den luitenant generaal sir *G. Browne*, zooals men weet, dezer dagen uit de Krim in Engeland teruggekeerd, toegebragt. Deze liet zich aan eene deputatie, die hem met zijn' behouden terugkeer kwam geluk wenschen, aldus uit:

„Ik durf zeggen dat het gedrag des legers boven allen lof is verheven geweest en dat in geen tijdvak onzer geschiedenis de natie meer regt had om fier te zijn op het gedrag van hare troepen. Ik spreek niet alleen van de soldaten, ik spreek ook van de officieren. Want, mijne heeren, het leger is verontwaardigd over de pogingen van eenige dagbladen om die officieren te belasteren en hunne belangen van die hunner onderhoorigen af te scheiden. Let gij op de verhouding der in de veldslagen gedoode officieren, dan is zij telkens het dubbel van hetgeen zij zijn moest. In den strijd op den 18den Junij hadden wij 93 gesneuvelde officieren en 1308 soldaten, terwijl dit laatste cijfer, naar evenredigheid, 3000 had kunnen zijn. En van waar dit? Omdat de officieren, als ware *gentlemen*, het voorbeeld meenen te moeten geven, en de soldaten altijd wachten tot dat zij door hen in het vuur gevoerd worden. Weest er zeker van, hoe minder wij de organisatie des legers wijzigen, des te beter zal zulks voor de troepen en voor het Land zijn, en ik heb het altijd betreurd, dat de commissie van onderzoek, in stede van getuigen te hooren die niet in staat waren te weten wat men hun vroeg, niet liever eenige Fransche officieren uit Parijs ontboden heeft, die de Engelsche troepen in het gevecht hadden gezien. Dan zou men bevonden hebben dat onze bondgenooten een geheel ander denkbeeld van ons hebben, dan dat hetwelk door zekere dagbladen geuit is."

De rapporten omtrent de Oostzeevloot melden voortdurend niets anders dan dat er niets belangrijks is voorgevallen. Te Petersburg zoude men naauwelijks meer aan de nabijheid des vijands gelooven, ware het niet, dat van Reval en van verschillende punten der Finsche kusten berigten ontvangen werden, welke klagten over het zeer onaangename verblijf der ongenoodigde gasten behelzen. Intusschen is ook daar nog nergens eenig gevecht van belang geleverd; al het voorgevallene bepaalt zich tot het bombardement van enkele kustplaatsen, het jagt maken op visscherschuiten, het verbranden daarvan, enz.

— Uit Sardinië wordt gemeld, dat omstreeks het midden van Augustus nog 3000 Piëmontezen uit Genua de reis naar de Krim zullen aannemen.

In een betoog nopens de staatkundige aangelegenheden van den dag, in een half officiëel Oostenrijksch blad medegedeeld, komt, onder anderen, het volgende voor:

» Waarom zond Sardinië de kern van zijn leger naar het kerkhof van de Krim? Het antwoord, dat zulks geschiedde in het belang der beschaving, zoude voor niets meer kunnen gelden, dan voor eene welklinkende zinsnede. Een beroep op de vroegere daden der Genuezen, zou voor niets meer kunnen worden aangemerkt, dan voor eene romaneske toelichting van dezen avontuurlijken veldtogt. Zelfs de verhevene uitboezeming, dat Sardinië zich bij het Westen had gevoegd, opdat in den grooten strijd van Europa het Italiaansche vaandel niet mogt ontbreken, zou almede niet geheel voor goede munt kunnen worden aangenomen. Allerminst zou de bewering kunnen gelden, dat Sardinië voor de Duitsche belangen, die bij de Oostersche verwikkelingen zoo zeer op den voorgrond staan, zou willen strijden.

» De geschiedenis verklaart de handelwijze van Sardinië. Piëmont heeft nooit zijn voordeel gezocht in de onzijdigheid, maar heeft steeds partij getrokken in den strijd, dan eens aan de eene en dan eens aan de andere zijde, en heeft dikwerf van partij gewisseld, naarmate dit voordeel konde aanbrengen. Deze staatkunde is voor Piëmont niet onvoordeelig geweest. Het is bij elken strijd magtiger dan te voren geworden. Men kan dus als zeker aannemen, dat Sardinië ook ditmaal deze beginselen niet heeft verloochend, en bij het bevorderen van de zaak der beschaving en der nationale eer, geenszins practicale voordeelen uit het oog heeft verloren. Waarin zullen echter die voordeelen bestaan? Dit is, ten aanzien van Sardinië, bij de Oostersche verwikkelingen, eene gewigtige vraag. Naar welke zijde Sardinië voordeel tracht te erlangen, is sedert jaren genoeg bekend. De Sardinische staatkunde streeft naar het Oosten; — het Oosten van Sardinië ligt na bij de hand, en Rusland is ver van den gezigteinder van dit Oosten verwijderd.

„ Aan den anderen kant mag men vragen: waarom hebben de Westersche mogendheden, en inzonderheid Frankrijk, zich zoo zeer aan het verbond met Sardinië laten gelegen liggen? Gewis niet alleen uit een krijgskundig oogpunt, ofschoon de medewerking van een aanzienlijk leger van Sardinische troepen in dezen menschenverslindenden oorlog altijd als zeer gewenscht moet voorkomen. Het is van oudsher de staatkunde van Frankrijk geweest om de aan zijne grenzen aanwezige kleinere Staten, ook zoo veel mogelijk aan zijne staatkunde te verbinden. Voor het jonge Keizerrijk was het voortzetten van deze aloude beginselen te noodwendiger, vermits het zich, als geheel alleen en op zich zelf staande, gedurende in een' behagelijken toestand gevoelde, en deze onbehagelijkheid zelfs als eene der voornaamste oorzaken van den tegenwoordigen oorlog moet worden aangemerkt. Hier bood zich de gelegenheid aan om het Napoleontische stelsel te hervatten en Frankrijk aan het hoofd te stellen van een nieuw Statenverbond. Dat Frankrijk daarbij het oog op Sardinië vestigde, was natuurlijk, maar dat het Frankrijk gelukte om dadelijk Sardinië daartoe te winnen, moet aanleiding geven tot ernstige overwegingen.

» Men mag niet aannemen, dat Sardinië zijne krijgsmagt alleen in soldij heeft afgestaan, maar wel, dat het daarbij staatkundige voorwaarden heeft gesteld, waaraan eenmaal moet worden voldaan. Al is deswege geen geheim verdrag gesloten, moet dit als van zelf sprekende worden aangemerkt. Meermalen heeft het Westen verklaard, dat die geen deel neemt aan den strijd, ook niet op de voordeelen van dien strijd mag rekenen. Sardinië zal derhalve ook van die voordeelen genieten, gelijk het deelt in de eer en in het gevaar, en in het laatste reeds rijkelijk. Waar zijn die voordeelen voor Sardinië op de kampplaats? Indien men mistast, kan ligt de schoonste overwinning op niets uitloopen, de Oostersche verwikkeling geheel en al worden omgekeerd, en Rusland op nieuw zegevieren.

» Sardinië is zijn aanwezen als onafhankelijke magt verschuldigd aan de noodzakelijheid van een Midden Staat tusschen Oostenrijk en Frankrijk. Het is daartoe geschapen en met Genua vergroot. Oostenrijk heeft dit beginsel erkend, en zich zelfs, tot behoud daarvan, opofferingen getroost, ook toen het, na een' hoogst vijandigen aanval, zegevierend op Sardinischen bodem stond. Bezwaarlijk zou Frankrijk in dergelijke omstandigheid zich hebben laten afhouden van Savoije en Nizza terug te nemen. Oostenrijk is verder gegaan en heeft zelfs de verbetering van eene voor dien Staat ongunstige grensscheiding niet gevorderd, en daardoor de erkenning van het staatkundig gewigt van Sardinië tot in hare uiterste grenzen opgedreven.

» Wij hebben hiermede eerlijk de antwoorden op de Sardinische vragen aangeduid. Vele vragen liggen in den verwarden knoop der Oostersche verwikkeling opgesloten, en het zou nuttig zijn dezelve bij tijds, vredelievend, maar vrijmoedig uiteen te zetten, want, moet de knoop eenmaal met het zwaard worden doorgehakt, dan zal men naderhand de draden weder zorgvuldig moeten ter hand nemen, ten einde die op nieuw aaneen te kunnen hechten, want het zijn de draden van het Staten-stelsel van Europa."

ITALIE.

Uit Rome wordt gemeld, dat de Fransche regering eenige vergoeding verlangt voor de aanzienlijke opofferingen, welke zij zich ten behoeve der Pauselijke staten heeft getroost, zoo al niet in kapitaal, dan toch in renten van dit kapitaal.

Sardinische dagbladen vestigen de aandacht op de guano, welke zich op het eiland Sardinië bevindt en die in meestkracht de Peruaansche ver moet overtreffen.

SPANJE.

Het huwelijksplan van prins *Adalbert* van Beijeren met de infante *Christina*, dochter van den infant *Francisco de Paula*, is afgesprongen. De prins heeft plotseling en zonder afscheid het hof verlaten, en zich naar Madrid begeven, van waar hij onverwijld naar Munchen zou teragkeeren.

Het waren godsdienstige bezwaren, die dit huwelijk hebben doen afspringen.

Regtstreeksche berigten uit Spanje hangen nog altijd geen gunstig tafereel op van den stand van zaken aldaar. De altijd slecht gevulde schatkist wordt door de ontelbare pensioenen en non-activiteits tractementen ten eenemale uitgeput. Met de nieuwe leening schijnt het daarbij niet bijzonder voorspoedig te gaan. Het ministerie geeft nagenoeg geen blijk van leven. *Espartero* gaat gebukt onder de verschijnselen eener ziekte van dreigenden aard. Het land wordt bovendien afgeloopen door talrijke kleine benden partijgangers of bandieten, die allerlei ongeregeldheden bedrijven of rooverijen plegen. In Catalonië heerscht nog altijd veel gisting, men weet dat zekere lieden, die men niet op het spoor kan komen, de troepen aldaar door geld trachten te verleiden om een' opstand van het werkvolk te ondersteunen. In het kort, de algemeene staat van zaken is zeer bedroevend.

Volgens een telegrafisch berigt uit Madrid van den 30sten Julij, zijn de gouverneurs der provinciën overgegaan tot het in beslag nemen der kerkelijke goederen, en zou de veiling derzelve onverwijld aangevangen worden.

DUITSCHLAND.

Niettegenstaande een nieuw kabinet in Hannover is opgetreden, blijft de krisis in den lande nog bestaan. Zij is zelfs heviger dan te voren, daar geheel het land zich verzet tegen den reactionnairen gang van zaken, dien de regering noodig acht om te handelen overeenkomstig het besluit der bondsvergadering, dat, zoo als men weet, gunstig is voor de eischen van den ridderstand, die het herstel zijner privilegiën en de algeheele afschaffing der concessiën verlangt, bij de thans in werking zijnde grondwet aan de openbare meening gedaan. De heer *von Borries*, de minister van binnenlandsche zaken, drijft den terugkeer tot het oude het sterkst door, en hij heeft het conflict doen ontstaan door aan zijne ambtgenooten de *afschaffing van de grondwet* voor te stellen.

De eerste daad van het nieuwe ministerie toont reeds wat daarvan te wachten is. Bij kon. besluit van den 31sten Julij is de Tweede Kamer *ontbonden*.

(De zeer korte proclamatie des Konings, waarbij de ontbinding van de Tweede Kamer der algemeene Standenvergadering is ontbonden, is niet, zoo als vroeger gebruikelijk was, door het *geheele* ministerie, maar door graaf *Kielmanseggе* en den minister van binnenlandsche zaken geteekend.

Tot dien stap is het ministerie volgens de grondwet volkomen geregtigd. Met welke bedoeling zulks geschiedt, is echter niet met zekerheid te zeggen. De tweede kamer had evenmin als de eerste uitspraak in de grondwetskwestie gedaan.)

— In Duitschland is bij sommigen een kruistogt tegen de koepokinënting in vollen gang. Eenige geneesheeren aan de overzijde van den Rijn beweren namelijk, dat de vaccinatie het menschelijk geslacht verbastert!

— Door een' beroemden Duitschen natuurkundige (*Dove*, te Berlijn?), die reeds meermalen zeer naauwkeurige, op waarnemingen gegronde voorspellingen nopens de weêrsgesteldheid heeft gedaan, wordt voor de maanden Augustus en September eene buitengewone hitte aangekondigd.

— De cholera is sedert eenige dagen ook in Stettin weder uitgebroken. Van de 32 door die ziekte aangetasten zijn 18 overleden.

— Men meldt uit Pesth, dat aldaar op dit oogenblik een groote voorraad van granen aanwezig is, en dat, als de toevoeren uit Wallachije aanhouden, er eerlang gebrek aan ruimte zal ontstaan om dien voorraad onder dak te brengen.

— Twee Israëlieten, *Johann Glüksberg*, boekhandelaar te Warschau, en *Aaron Reiner*, chirurgijn te Lublin, hebben volgens keizerlijk besluit, op voordragt van den prins-stadhouder van Polen, voor zich zelven en voor hunne nakomelingen het burger eereregt ontvangen. Den eerste viel deze keizerlijke gunst te beurt, omdat hij, gedurende vele jaren, in verschillende openbare betrekkingen, met voorbeeldeloozen ijver werkzaam was, en den tweede, voor zijn lofwaardig gedrag tijdens het heerschen der cholera.

Uit alle deelen des lands, schrijft men uit Polen, komen de treurigste berigten in over de menigvuldige ongelukken, welke hevige onweders veroorzaakt hebben. Geheele oogsten zijn spoorloos vernield, hebben huizen en kerken omgeworpen en uitgebreide landstreken verwoest.

— Bijzondere brieven uit Athene melden, dat het ministerie *Mavrocordato* thans eene vaste stelling heeft ingenomen; het bestrijdt de Russische partij met alle magt en neemt tevens maatregelen om de rooverijen zoo veel mogelijk te keer te gaan.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 1 Augustus.

In de zitting van het Lagerhuis op gisteren zijn verscheidene credieten toegestaan voor verschillende takken van de openbare dienst. O. a. is op aanvrage van sir *Ch. Wood* een supplementair crediet voor de transportdienst voor het leger en de marine toegestaan van £ 1,584,803 en £ 1,141,168 voor den aanbouw van nieuwe schepen, hoofdzakelijk van kanonneerbooten van weinig diepgang. Eerstgemelde som was voor een gedeelte noodig door de aangegane verbintenis met de Fransche regering tot het overbrengen van Fransche troepen naar de Krim. Bij die gelegenheid heeft sir *Ch. Wood* verklaard, dat sedert de expeditie, door Engelsche schepen, behalve de ammunitie en approvisioneringen, niet minder dan 246,000 man, met inbegrip van Turksche en Sardinische troepen, en 3,000 paarden tot nu toe naar het Oosten getransporteerd zijn.

Naar aanleiding van het toegestane crediet, hebben verscheidene leden opgemerkt, dat het tijd wordt om den aanbouw van zulke monsterschepen te staken als de *Marlborough*, van 131 stukken, is, welke dien dag te Portsmouth te water gelaten werd, (maar halverwege is blijven steken; zie beneden), en zich vooral op het bouwen van kanonneerbooten toe te leggen, welke den vijand in de havens en kreken zijner binnenzeeën kunnen aantasten. Sir *Ch. Wood* hernam hierop, dat ook zeer groote schepen somtijds noodig zijn, om Russische schepen als de *Twaalf Apostelen* en soortgelijke het hoofd te kunnen bieden. De regering verzuimde daarom het bouwen van kleinere vaartuigen niet, en weldra zou men een voldoend aantal stoom-kanonneerbooten bezitten.

— De *Times* behelst een hoofdartikel, hetwelk strekt om eene ontbinding van het Lagerhuis aan te bevelen, alhoewel het niet uitdrukkelijk daarop aandringt. Het betoogt dat de volksafgevaardigden den echten geest van het Britsche volk niet langer vertegenwoordigen, daar zij uit partijzucht of flaauwhartigheid het ministerie in het doorzetten van den oorlog belemmeren.

— De commissie belast met het onderzoek, in hoe verre het raadzaam is den verkoop van sterke dranken op Zondag te veroorlooven, heeft voorgesteld, de opening der herbergen op dien dag van 1 tot 3 uur namiddags en van 5 uur namiddags tot 11 uur 's avonds toe te staan.

— Eergisteren is het 56ste regement te Kingston naar de Krim ingescheept. Ook te Woolwich en te Liverpool worden troepen en geschut aan boord van stoomschepen gebragt, om naar het oorlogstooneel te worden gezonden.

— Den 31sten Julij zoude te Portsmouth een driedekker stoomschip van 131 stukken geschut te water worden gelaten, aan hetwelk H. M. den naam van *la France* wenschte te geven (en niet d'en van *Marlborough*, zoo als vroeger het voornemen scheen te zijn). Door de eene of andere omstandigheid is het schip halverwege op de helling blijven staan; drie voortgespannen stoombooten waren niet in staat het in vlot water te trekken. De Koningin is te Portsmouth gebleven.

(Met het volgende getij is het schip gelukkig te water gekomen; de naam van *Marlborough* bleef behouden.)

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Augustus.

De Keizer en de Keizerin zijn alhier teruggekomen.

De toebereidselen voor de Koningin van Engeland worden met verdubbelde werkzaamheid voortgezet. Koningin *Victoria* heeft laten verzoeken, dat de komst van andere vorsten, gedurende haar verblijf te Parijs, zou verhinderd worden, omdat aan deze dan de voorrang boven prins *Albert* zou toekomen. Zoo als men zich zal herinneren, verwachtte men Koning *Victor Emanuel* en den Koning der Belgen. Koningin *Victoria* zal door de lords *Landsdowne*, *Granville* en *Clarendon* vergezeld worden.

— Het aanzienlijk bedrag der inschrijvingen van 3600 millioen francs is aan de omstandigheid toe te schrijven, dat de groote speculanten allen voor driemaal meer ingeteekend hebben, dan zij hebben wilden, daar men aannam, dat de inschrijving meer dan tweeduizend millioen zou bedragen. De regeringsbladen beginnen reeds van de vaderlandsliefde te spreken, die de Fransche natie in beweging gebragt heeft. Van vaderlandsliefde kan echter bij de nationale inschrijving geen sprake zijn; de beurs- en geldmannen zijn zoo grootmoedig niet. Zij teekenen in, even als de geringe lieden, eenvoudig daarom, wijl het onderscheid tusschen den koers der leening en dien, welken men op de beurs maakte, meer dan 3 francs bedroeg.

Het verslag van den minister van financiën aan den Keizer, betreffende den uitslag van de inschrijving, eindigt aldus: „Hetgeen deze buitengewone nationale manifestatie vooral kenmerkt is, dat een zoo belangrijke overgang van kapitalen in een zoo kort tijdsverloop heeft kunnen plaats hebben, na twee kort op elkander gevolgde geldleeningen, te midden van buitenlandsche verwikkelingen; na volksrampen, ten gevolge van gebrek aan levensmiddelen en van besmettelijke ziekten, en zulks zonder dat het drijven van zaken eenige belemmering heeft ondervonden of de prijzen der fondsen zijn gedrukt. In tegendeel, deze leening is, hetgeen vroeger nooit is voorgekomen, gepaard geweest met eene verhooging van den koers der rente van 56 fr. 90 tot 66 fr. 80.

„Om de verkregene uitkomst zoo veel mogelijk ten nutte des lands aan te wenden, is het noodig, om zoodra mogelijk weder in omloop te brengen dat gedeelte der gestorte kapitalen, hetwelk moet worden teruggegeven. Dit werk zal met spoed worden gedaan.

„De financiële operatie, welke thans haar beslag heeft erlangd, en die gewisselijk eene der wonderwaardigste is, waarvan de geschiedenis van eenig land of tijdperk een voorbeeld oplevert, is wel geschikt om aan diegenen de oogen te openen, welke nog mogten twijfelen aan de kracht van de Fransche bevolking, aan de uitgebreidheid van hare hulpmiddelen en van haar crediet, en aan de populariteit, welke door geheel Europa aan de edelaardige onderneming, waaraan zij hare krachten heeft gewijd, te beurt valt. De onmetelijke geldelijke bijdragen, welke uit alle landen afkomstig zijn en door personen van zeer verschillenden rang en stand zijn geleverd, zijn in aller oogen buiten eenigen twijfel even zoo vele schitterende en onwederlegbare bewijzen van het vertrouwen, hetwelk de staatkunde des Keizers zoo aan Frankrijk als aan het buitenland inboezemt."

— Volgens den *Moniteur*, werd Zondag de tentoonstelling door 108,131 personen bezocht, waarvan 91,074 op het paleis van nijverheid en 17,057 op het paleis van kunsten kwamen. Sedert den 17den Junij levert het bezoek der tentoonstelling op Zondag de volgende steeds toenemende getallen op: 57,880; 69,257; 80,391; 100,262; 102,159; 108,131.

— In het paleis van justitie is eene bijzondere zaal in orde gebragt tot behandeling van een vrij belangrijk voorval, en wel, het plan van een geheim genootschap tot omverwerping van het bestaande bestuur. De regering is in 't bezit van een ontwerp van constitutie, van eene lijst van tijdelijke ministers, de namen aanwijzende van bekende revolutionairen, enz.

Uit de in beslag genomen protocollen zou blijken, dat in dit genootschap o.a. is voorgesteld ieder te fusilleren, die onder de tegenwoordige regering of onder die van *Louis Philippe*, in dienst van den staat geweest is en voorts allen, die na de eerste drie dagen van de proclamatie der republiek, hun vermogen niet hebben kenbaar gemaakt en voor zich zelven en hunne familie meer dan 50,000 fr. behouden. Men voegt er bij, dat een der leden — die zich ook in hechtenis bevindt — in de notulen heeft laten aanteekenen, dat hij dit voorstel nog veel te gematigd vond.

— Gisteren nacht werd te Vincennes, in tegenwoordigheid van den Keizer, eene proef genomen met een' zoogenaamden bomballon. De uitvinder van dit nieuwe werktuig zou het vraagstuk opgelost hebben, om een' ballon naar believen te kunnen besturen. Deze ballon zal met bommen gevuld en door een' electrieken draad, op het oogenblik dat hij nedervalt, ontstoken worden. Men belooft zich het beste resultaat van deze nieuwe uitvinding. Bij de proefnemingen, die te Vincennes gedaan worden, zal men den ballon slechts met raketten vullen, om te groote vernieling en ook groote ongelukken te voorkomen, in geval het niet gelukt, den ballon op de vooraf bestemde plaats te doen nedervallen.

— Gedurende de laatste tien maanden zijn 44,114,173 kilogrammes beetwortelsuiker vervaardigd tegen 75,872,037 gedurende die zelfde maanden van de jaren 1853—1854. Deze ontzettende vermindering is vooral daaraan toe te schrijven, dat men er zich op heeft toegelegd, alcohol uit den beetwortel te trekken, zoodat van de 303 binnenlandsche suiker fabrijken gedurende deze tien maanden slechts 207 voor de suikerfabrikage hebben gewerkt.

— Op de hoogte van Boulogne in zee zag men gisteren een brandend schip voorbijzeilen. Het was het Fransche schip *le Jeune Louis*, kapit. *Lefieux*, naar Londen varende, met eene lading terpentijn en olie. Ten oosten van Dingeness bemerkte men brand in de lading en de bemanning redde zich in de booten. Eene der stoombooten van Londen op Boulogne nam de schipbreukelingen aan boord. Het vuur was Woensdag avond uitgebarsten en het schip brandde tot Vrijdag morgen. Verscheidene vaartuigen poogden het brandende schip te naderen, maar te vergeefs: het was een loutere vuurberg. De *Jeune Louis* is eindelijk gezonken.

— De brieven uit de Krim komen thans allen geopend aan, voorzien van een stempel, waaruit blijkt, dat dit op bevel van den generaal prevot der armee geschiedt.

— De heer *Balledier*, vice-consul van Frankrijk te Suez, heeft aan het museum van het Louvre doen toekomen een papyrus, 19 à 20 eeuwen oud, waarop een fragment van den 18den zang van de *Ilias* geschreven is.

— Londensche bladen melden dat de belangrijke verzameling van oudheden, die in den laatsten tijd door gelastigden van het Fransche gouvernement uit de puinhoopen der steden van Assyrië en Babylonië opgedolven waren, grootendeels verloren is gegaan: zij was op eene boot geladen om over Bassorah naar Frankrijk te worden gezonden, doch is met het vaartuig gezonken, en ligt op den bodem der rivier onder vijf vadem water, terwijl er geen mogelijkheid schijnt te bestaan om ze weder boven te brengen. Gelukkig heeft men naauwkeurige afbeeldingen van een groot deel dier oude overblijfselen.

Van den 3den. De regering heeft besloten om de vrijheid te hergeven aan den krijgsgevangen Russischen generaal *Bodisco*, gewezen kommandant van Bomarsund, en diens manschappen.

NEDERLAND

's GRAVENHAGE, 2 Augustus.

Z. M. heeft bij onderscheidene dezer dagen genomen besluiten, o. a. benoemd: bij den staf van het wapen der infanterie, tot 1sten luitenant-kwartiermeester, den 2den luit.-kwartiermeester *J. E. Muller*, werkzaam bij het departement van oorlog; bij het 7de regement infanterie, tot 2den luit., den sergeant *P. A. F. Marchant*, van het korps; bij het 8ste regement infanterie, tot 1sten luit.-administrateur van kleeding en wapening, den 2den luit.-administrateur *J. Kloekhorst*, van het korps; en overgeplaatst bij het regement grenadiers en jagers, den 2den luitenant-kwartiermeester *J. W. Muller*, van het 8ste regement infanterie.

— De *'s Grav. Nieuwsb.* deelt mede, dat het aan de onvermoeide pogingen van den heer *Hasskarl* en onder het beleid van den tegenwoordigen minister van koloniën gelukt is de Kinaplant, zoo onmisbaar in de geneeskunde, naar Java over te planten en haar onder eene geregelde kultuur te brengen. Tot nu toe werd er geen enkele kinaboom in Peru of op de andere weinige plaatsen der aarde waar hij van nature groeit, door menschen aangeplant; men velde de boomen, ontdeed stam en takken van de schors en dacht er niet aan hoe naauw de zamenhang is tusschen het leven van honderdduizenden en het bestaan van een voldoenden voorraad kinaboomen. Daarom verdient van die overplanting als van eene dienst der menschheid door Nederland bewezen, eervolle melding te worden gemaakt.

AMSTERDAM, 2 Augustus.

De vergadering van het hoofdbestuur en de afgevaardigden der distrikts-commissiën van het Fonds tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden is den 25sten Julij j.l. alhier gehouden.

Uit het toen uitgebragt verslag bleek, dat gratificatiën werden verleend aan 1927 personen, als aan: 271 verminkten van den veldtogt van 1815; 68 nageblevenen van gesneuvelden van idem; 24 verminkten van den veldtogt van 1814; 108 verminkten in Neêrlands overzeesche koloniën of bezittingen buiten Europa; 52 verminkten uit oorlogen vóór November 1813; 226 verminkten in den strijd tegen België; 90 nageblevenen van gesneuvelden van idem, en 1088 infirmen, waaronder zich bevinden 595 blinden, terwijl de overigen allen in bevolen dienst infirm zijn geworden, of volle 40 jaren hebben gediend, te zamen 1927.

De rekening deed een tekort blijken van *f* 2,349.68½. De jaarlijksche collecte had opgebragt *f* 25,876.22, dus *f* 1506.76½ minder dan in 1853.

— Tegen *A. Kruyt*, oud 46 jaren, en *W. O. Kluter*, oud 27 jaren, beiden vroeger geëmploijeerd aan de Handelmaatschappij, is den 25sten Julij j.l. door de arrond.-regtb. te Amsterdam een bevel tot gevangenneming, ter zake van diefstal eener som van *f* 44,703.72 ten nadeele dier maatschappij gepleegd.

— Men leest in het Antwerpsche dagblad *de Schelde*: „Gisteren wapperde de vlag van den *Cercle* halfmast, ter gelegenheid van den dood van den bekenden Hollandschen letterkundige en uitstekenden redenaar *Abm. des Amorie van der Hoeven*. De waardige overledene was eerelid van den *Cercle*, voor welks Vlaamsche afdeeling hij in der tijd eene zeer schoone zitting kwam geven."

HOORN, 1 Augustus.

Gisteren arriveerde alhier eene kanonneerboot tot aanwerving van jonge lieden als matrozen. De boot deed ook, zoo men zegt, Enkhuizen aan, tot ditzelfde doel, en heeft van daar reeds eenige jongelingen medegebragt. Er is niet aan te twijfelen, of ook hier zal zij haar doel bereiken, te meer daar de jonge lieden, die voor eenige jaren van hier uit aangeworven zijn, en intusschen met verlof hier waren, veel goeds van de zeedienst gesproken hebben en er ook zeer goed uitzagen.

GOES, 2 Augustus.

In de gemeenteraads-vergadering van gisteren is ingekomen een voorstel van de vaste commissie voor het financiewezen, om met den 1sten Januarij e.k. af te schaffen de gemeentebelasting op het gemaal van tarwe, die jaarlijks *f* 15.000 opbragt, en deze te vervangen door hoofdelijken omslag, op nader te bepalen grondslagen.

's HERTOGENBOSCH, 1 Augustus.

De *Noord-Brabanter* behelst een uitvoerig relaas over het bezoek, door de studenten van het bisschoppelijk seminarium te St. Michielsgestel, benevens heeren professoren en geestelijken, in de kathedraal van St. Jan alhier gebragt „aan het wonderbeeld der moeder Gods." In prosessie begaven zich de geestelijken naar de L. Vrouwe-kapel; acht leerlingen droegen „een kunstig gewerkt zamenstel van bevallige conceptie, waarop eene kaars stak, die aan de H. Maagd geofferd werd;" en begaven zich te midden van twee aaneengesloten rijen toeschouwers naar de kapel, „alwaar zij voor het eerwaardig beeld nederknielden en na het offeren en ontsteken der kaars de H. M. groeiten, zingende *Ave Maria gratia plena*." De deken van de kathedraal hield eene toespraak tot de studenten en wijdde daarna de medailles van O. L. V. ter aandenken van dit „tweede plegtig bezoek."

UTRECHT, 2 Augustus.

Het stoffelijk overschot van den hoogleeraar *des Amorie van der Hoeven* werd heden morgen, omstreeks 10 uur, hier aangebragt (zijnde het gisteren avond te 10 uur, langs den gewonen postweg van Arnhem vervoerd), ten einde alhier op de gemeente-begraafplaats te worden bijgezet. Reeds vroegtijdig hadden zich vele leerlingen en vrienden van den hooggeschatten hoogleeraar uit Amsterdam, Rotterdam en uit deze stad, benevens de leden van den kerkeraad der Remonstrantsche broederschap alhier, aldaar vereenigd, ten einde eene laatste hulde aan den afgestorvene te brengen; onder de eerste werden opgemerkt de predikanten der Remonstrantsche broederschap *van Teutem* en *Tydeman* uit Rotterdam, en *Stuart* uit Amsterdam, die ieder met krachtige woorden de verdiensten van hunnen hooggeachten leermeester hebben herdacht, terwijl de hoogleeraar *van Hall* namens de Utrechtsche hoogeschool eene welverdiende hulde aan den ontslapene bragt. Het lijk is bijgezet in den grafkelder van den heer *G. J. van Mansvelt*, directeur der belastingen in deze stad en lid van den kerkeraad der Remonstrantsche broederschap alhier; in dien kelder rusten ook de overblijfselen van een' zoon en eene dochter van den diep betreurden hoogleeraar. Twee zonen van den overledene uit Amsterdam waren op het kerkhof tegenwoordig.

— Voor eenigen tijd heeft zich de zendeling *van Lennep*, zoon van den Nederlandschen consul te Smyrna, in dienst van het Amerikaansch zendeling-genootschap begeven, en zich op den post Tokat (Klein-Azië) gevestigd, waar hij in een geschikt lokaal eene theologische kweekschool zal oprigten.

ZWOLLE, 3 Augustus.

Laatstl. Zaturdag werd te Kampen weder de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van aandeelhouders in de Rijn- & IJssel-stoombootmaatschappij. Een grooter getal aandeelhouders dan gewoonlijk was opgekomen, waarschijnlijk omdat er beslist moest worden, of de maatschappij met 10 jaren al dan niet verlengd zoude worden, waartoe op nieuw concessie bij Z. M moet werden aangevraagd. Met 219 stemmen tegen 13 werd besloten tot het voortzetten der maatschappij, waartoe door heeren commissarissen aan Z. M. den Koning concessie zal worden gevraagd.

LEEUWARDEN, 2 Augustus.

Een der mannen, waarop niet alleen de stad en het gewest zijner inwoning, maar het geheele vaderland roem konde dragen, de heer mr. *Daam Fockema*, overleed alhier j.l. Dingsdag, in den ouderdom van 84 jaren. Vele, zeer vele waren de betrekkingen, die de ontslapene gedurende zijn' levensloop vervulde. Na reeds op jeugdigen leeftijd met glans als doctor in de beide regten aan de Hoogeschool te Groningen publiek te zijn gepromoveerd, zette hij zich hier ter stede als advokaat neder en onderscheidde hij zich derwijze door zijne bekwaamheden, dat hem alras eene uitgebreide en soliede praktijk ten deel viel en hij, nog geene 25 jaren oud, tot lid der destijds souvereine Staten van Friesland werd gekozen. In de woelige jaren van het laatst der 18de eeuw mogt het hem gelukken, door zijn beleid, voorzigtigheid en gematigdheid veler hartstogten te bedwingen en was hij het, die, op bedachtzame wijze, binnen deze stad den stroom, als 't ware wist te leiden. Onopgemerkt bleven intusschen zijne verdiensten en gedragingen niet en spoedig werd hij eerst tot griffier en later tot lid van het departementaal bestuur van de Eems benoemd, welke betrekking hij vervolgens, omstreeks het begin dezer eeuw, verwisselde voor die van lid van het voormalig geregtshof van Friesland. In 1809 werd hij, met de eerste notabiliteiten, benoemd tot lid der commissie voor de wetgeving van Holland, waarbij hij door zijn' scherpen blik, juist oordeel en groote regtskennis de gewigtigste diensten bewees. Na de opheffing van het hof van Friesland, ter gelegenheid der inlijving van de Nederlanden bij het keizerrijk, benoemde *Napoleon I* hem tot lid van de regtbank van eersten aanleg te Leeuwarden, doch hij meende destijds voor die betrekking te moeten bedanken. Dat deze handeling nogtans niet euvel werd opgenomen, bewees zijne benoeming, weinig tijds daarna, tot notaris alhier, welk ambt hij, met het vertrouwen van eene groote menigte menschen vereerd, verscheidene jaren waarnam. Later was hij achtereenvolgend lid der Tweede Kamer van de Staten Generaal, der provinciale staten van Friesland en van den stedelijken raad van Leeuwarden. Wat hij vooral in eerstgemelde betrekking verrigtte, is van te algemeene bekendheid, dan dat wij, ook al liet het bestek van ons blad dit toe, veel daarover zouden behoeven uit te weiden. Het waren niet alleen zijne diepzinnigheid en geleerdheid, maar ook zijne onwrikbaarheid van beginselen en onafhankelijkheid van karakter, die hem, ook bij verschil van gevoelen, de hoogachting van zijne medeleden in de Kamer en ook daarbuiten verschaften. Het financie-wezen van den Staat was zijne lievelings-studie, en zijne beschouwingen daarover, — even als die over meer andere gewigtige onder-

werpen, van tijd tot tijd door den druk bekend gemaakt, — getuigden van zooveel gezond verstand en practicale kennis, dat hij op het laatst ook vele zijner tegenstanders moesten overtuigen. Gematigde vooruitgang was steeds zijne leus, en hij behoorde onder de weinige mannen, die in de jaren voor en na de Belgische omwenteling, met kordaatheid en rondborstigheid, doch immer met gematigdheid, de gebreken, die zij in het lands-bestuur zagen, durfden aanwijzen. Niet minder vol van ijver was hij voor de belangen van de provincie en de stad, tot wier ingezetenen hij behoorde. Als lid van den stedelijken raad was hij het inzonderheid, die door zijne raadgevingen en krachtige medewerking orde wist te brengen in den sinds lang zeer ongunstigen staat der financiën van deze stad, zoo zelfs, dat de stedelijke schuld daardoor tot een betrekkelijk gering bedrag werd teruggebragt. In de eerste jaren der regering van Koning *Willem II* bood men hem, hoezeer hij toen reeds den avond zijns levens was genaderd, de betrekking van lid van den raad van state aan, doch, even als de heer *Isaac*, wees hij die onderscheiding af, daar hij, om niet te spreken van andere redenen, eindelijk meende van te moeten gaan genieten. Buiten de opgenoemde, bekleedde hij van tijd tot tijd mede nog vele andere betrekkingen in het burgerlijke leven, altoos met de meeste naauwgezetheid. De belangrijke, door hem aan land en stad bewezene diensten hadden hem eindelijk ook de onderscheiding doen ten deel vallen van te worden benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Bijzonder gesteld op dergelijke eerebetooningen was hij evenwel niet, waarvan hij o. a. bewijs gaf in den jare 1811, toen hij, die vroeger ridder der orde van de Unie onder Koning *Lodewijk Napoleon* was, standvastig bleef weigeren, in de keizerlijke orde der Reunie te worden opgenomen, vooral ook, omdat het met zijne beginselen van zelfstandigheid streed, de daarbij gestelde voorwaarden op te volgen. Zijne letterkundige verdiensten werden o. a. op prijs gesteld door verscheidene geleerde genootschappen, die hem voor en na het lidmaatschap opdroegen. Daaronder nam eene eerste plaats in het Friesch genootschap voor geschied-, oudheid- en taalkunde, waarvan hij zoolang zijne krachten het toelieten, een ijverig werkend lid was, getuige slechts menig opstel, dat van hem in het tijdschrift des genootschaps werd opgenomen. Wat zijn bijzonder leven betreft, daarin kenmerkte hij zich door zuiverheid van zeden, godsdienstigheid, welwillendheid voor die zijn raad en voorlichting vroegen; en eindelijk door groote mildheid jegens de armen, waarbij hij intusschen steeds met overleg en in het verborgen te werk ging. Een en ander had hem hier ter stede vooral een tal van vrienden en hoogschatters doen verwerven, bij wie de herinnering aan hem en aan zijn nuttig en werkzaam leven zeer zeker nog lang zal levendig blijven.

GRONINGEN, 4 Augustus.

Naar men ons verzekert, zal de feestdag van den 28sten Augustus, ter herdenking van Groningens verlossing in 1672, dit jaar op eene luisterrijke wijze worden gevierd. Ofschoon het programma van het feest binnen kort in dit blad zal worden medegedeeld, kunnen wij hier reeds daarvan het een en ander vermelden. Op den morgen van den feestdag zal er een godsdienstig muzijkfeest gehouden worden in de Martinikerk, waarbij de heer dr. E. J. Diest Lorgion als spreker zal optreden. Des namiddags te 2 uur zal er eene briljante harddraverij plaats hebben buiten de Ebbingepoort. Na afloop der harddraverij zal er ook, voor hen die geen toegang hebben tot het lokaal van de societeit *de Harmonie*, gelegenheid zijn den avond op eene feestelijke wijze te vieren. Er zal namelijk in den schouwburg eene voorstelling worden gegeven van een drietal tot den feestdag betrekkelijke tooneelstukken, voor eenigen gratis en voor de meesten voor een' zeer geringen prijs. Des avonds te 10 uur eindelijk zal er op de Groote Markt een schitterend vuurwerk worden ontstoken, 't welk vervaardigd wordt door den heer van der Brug, te Amsterdam.

De commissie tot de feestviering wordt tot een en ander in staat gesteld door de ruime en algemeene geldelijke bijdragen van de ingezetenen dezer stad, die daardoor weder hebben getoond op welk eenen prijs zij bij voortduring dezen voor Groningen belangrijken feestdag stellen.

— Het eerste koolzaad van dit jaar is gisteren aan de graanmarkt hier aangebragt, ten bedrage van ongeveer acht last. De kwaliteit van dit in deze provincie zoo belangrijk product was echter nog zeer ongelijk en daarbij over het geheel niet droog. Naar evenredigheid van kwaliteit, is het voor *f* 13, *f* 15, *f* 16,50 tot *f* 17 per mud verkocht.

— Gisteren avond kon men in deze stad ontwaren dat er boven het zuid-westelijk gedeelte dezer provincie een hevig onweder heerschte, 't welk zich omstreeks middernacht oploste in een' geweldigen aanhoudenden stortregen, die zich ook over deze stad uitstortte en tot ongeveer twee uur in den nacht in hevige mate aanhield. Voor zoo verre wij weten, zijn er evenwel geene ongelukken door dit weder ontstaan.

— Bij besluit van den commissaris des Konings van den 3den dezer, is de kring rondom den stal van J. G. Rozema, te Grootegast, opgeheven.

— Door de algemeene commissie van examinatoren voor Israëlietische godsdienstonderwijzers is dit jaar toegelaten tot godsdienstonderwijzer van den middelsten rang, A. S. van Ronkel, van Groningen.

— Bij de herstemming voor een lid van den gemeenteraad te *Baflo* waren 59 geldige stemmen uitgebragt, waarvan op P. A. Doornbos, te Saaxumhuizen, 43 stemmen, en op H. O. Clevering, mede te Saaxumhuizen, 16, zoodat de eerste is benoemd.

Te *Delfzijl* zijn bij de eerste herstemming tusschen J. G. Garrelts en A. Wichers A.zn. uitgebragt 154 geldige stemmen, waarvan zich op den eersten 79 en op den tweeden 74 stemmen hebben vereenigd, zoodat de heer Garrelts tot lid van den raad is benoemd.

Bij de tweede herstemming tusschen O. H. Bos en dr. B. van Buuren zijn uitgebragt 152 geldige stemmen, waarvan op den eersten 85 en op den tweeden 69 stemmen, zoodat de heer Bos tot lid van den raad is benoemd.

Te *Eenrum* verkreeg van de 60 uitgebragte stemmen J. A. Ritsema te Westernieland 41, en J. F. ten Oever 19 stemmen, zoodat de eerste is benoemd.

Te *Marum* werden 52 geldige stemmen uitgebragt. J. de Kleine had 14, M. J. Dijkstra 13 en L. A. de Wit 7 stemmen, zoodat de eerste is verkozen.

Te *Noordbroek* waren 55 stembriefjes ingekomen, waarvan erlangde mr. R. A. Clevering 48, en Joh. Mulder 5 stemmen, zoodat de eerstgenoemde is benoemd.

Te *Ulrum* waren 65 stemmen uitgebragt, waarvan op S. J. Kremer, te Ulrum, 45, en op A. Verdenius, onder Vliedorp, 20 stemmen, zoodat de eerstgenoemde is herkozen.

— Door de arrondissements-regtbank te Appingedam zijn door den procureur-generaal bij het geregtshof te Groningen verwezen de beklaagde H. H. Kruse en J. H. de Bruin, thans beide gedetineerd, en zulks ter zake van diefstal, gepleegd in den nacht van 26—27sten Januarij dezes jaars, door middel van uitwendige braak en inklimming in de gemeente *Appingedam*.

Kruse is op den 11den Julij 1835 veroordeeld geweest tot tentoonstelling en zes jaren tuchthuisstraf, en op den 6den April 1844 tot geeseling, brandmerk, met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt en tien jaren tuchthuisstraf, en de Bruin op den 13den Junij 1842 tot geeseling en tien jaren tuchthuisstraf.

— Uit het *Hoogeland* wordt ons van den 1sten berigt, dat aldaar de stand der gewassen over het algemeen zeer gunstig is te noemen. Het koolzaad, vooral het wintersaad, belooft rijken oogst, hoewel er over 't geheel minder dan het vorige jaar is uitgezaaid. Den aardappeloogst mag men echter reeds voor geheel mislukt beschouwen, daar de vroegrijpen reeds alle bedorven zijn, en de ziekte zich ook al vermeerdert in de winteraardappels vertoont, dat deze, als zijnde nog niet half volwassen, weinig kunnen opleveren.

— Door verleende subsidiën van het rijk, de synode en de provincie, alsmede door aanzienlijke inschrijving der ingezetenen, is men eindelijk te *Rottum* zoo verre gekomen, dat men de oude eeuwenheugende abdij, die aldaar tot woonplaats voor predikant en onderwijzer diende, voor eene nieuwe, doelmatig ingerigt wordende pastorij en kosterij kan doen vervangen. Voor eenige weken is men dan ook reeds begonnen, het overblijfsel van voorvaderlijke vlijt, dit brokstuk van vroegere grootheid omver te halen. Menigeen verwacht in die oude muren nog eenig antiek voorwerp te vinden, doch tot nog toe is men in die verwachting te leur gesteld. Een der gevels op p. m. 20 voet hoogte bij elkander ingemetseld: een voorvaderlijk steenen pijpje, van nagenoeg ééne palm lengte: een' hemdsknoop, denkelijk zilver, met een gegraveerd, gekroond hoofd; eene metalen schub, in de gedaante van eene schub uit een' stormband van een chakot; een' looden kogel; een' mantelhaak en een' ring, welk een en ander echter door ouderdom bijna geheel verkalkt was. — Men heeft genoemde voorwerpen aan den onderwijzer Gelling ter hand gesteld, in de hoop eerlang meer van belang te mogen ontdekken.

— Uit het elfde verslag van de Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank, uitgebragt op de laatstgehoudene algemeene vergadering, blijkt: dat van het orgaan der vereeniging (het Maandblad de *Volksvriend*) op het eind des vorigen jaars maandelijks gedrukt werden 2150 exemplaren; dat in 1854 behalve die exemplaren nog 40,000 stuks tractaatjes, 2300 gesprekken met militairen en 1600 verslagen gedrukt en op aanvrage afgeleverd zijn; dat de toestand der geldmiddelen niet gunstig is; dat in 1854 zeven nieuwe afdeelingen zijn opgerigt en drieënveertig nieuwe correspondenten tot den werkkring der vereeniging zijn toegetreden; dat het getal leden der vereeniging niet met juistheid is op te geven, maar als cijfer van benadering kan gesteld worden 10,677; dat er zijn 46 afdeelingen en 245 correspondenten; dat bij de Hooge Regering zich meerdere ingenomenheid met de zaak schijnt te openbaren; dat ook bij de gemeenteraden van belangstelling blijken worden gegeven en dat thans reeds in 32 plaatsen door diaconiebesturen, uit overtuiging van de ongepastheid der armenbedeeling aan hen die nog eenig geld geven voor sterken drank, als beginsel is aangenomen, de zoodanigen niet te doen deelen in de aalmoezen der gemeente. Nederland, zegt het verslag, begint te ontwaken. De afschaffingszaak gaat langzaam maar zeker voorwaarts.

— Als een tegenhanger van het verhaal van zekeren Krinkel-de-Winkel, onlangs uit een Vlaamsch dagblad door ons medegedeeld, vinden wij thans in een schrijven uit Gent van den 30sten Julij aan de *Vlaemsche Stem* het volgende opgeteekend, niet minder opmerkelijk als proeve van Vlaamschen stijl: „Een wyf had gisteren gepoogd eene lustige Sinte-Anna-kermis te vieren, maer zonder dat het haer veel kosten moest. De sooze, gelyk of zy het niet verbeteren kon, was op de Groenselmarkt aan een kraem gekomen om een lekker scharreken te koopen, en zocht een uit dat op haer scheen te lachen: maer, ondertusschen, had de oolyke sooze twee andere scharrekens weggetoeffeld en in haren korf gelold. Doch, de ventster, die niet vervrozen is, en het spel had afgetjoereld en genaeijerd, liet alles gebeuren, maer hield oog in 't zeil. Het wyf, welk nu geloofde zeker van haer feit te zyn, en reeds waterbekte naer hare twee lekkere scharrekens, vroeg den prys per pond, en, daer Sooze-Mie den prys te hoog vond, stak zy schuit van kant, en meende er nu boven te zyn. Nauwelyks was de diefegge weg, of men ging haer achterna, en men knapte haer by den mantel om te doen afleggen wat zy gestolen had. Het wyf kwam van Caeneghem; maar, de policie kwam haer na, en haelde de twee gestolene schollen uit den korf. Sooze-Mie werd dan naer de permanencie geleid, en in plaets van lustig en vrolyk Sinte-Anna-kermis te vieren, is zy in den Mammelokker moeten blyven koekeloeren."

Ten gevolge van onderscheidene omstandigheden, die men moeijelijk naauwkeurig kan nagaan, lijden wij in Europa aan eene schaarschheid van levensmiddelen en dit gebrek schijnt duurzaam te zullen worden. De voortbrengselen van de voornaamste staten van Europa, uitgezonderd Rusland, voldoen niet meer aan het verbruik; dat is een feit, hetwelk niet meer te ontkennen valt. Gelukkig dat terwijl de voortbrengselen van den landbouw in Europa geen gelijken tred houden met de toenemende vraag naar levensmiddelen, en de kapitalen en de nijverheid bij ons eene andere rigting volgen, het zoo niet in Amerika gesteld is, en in tegendeel het werk van den landbouw aldaar het schouwspel van de uitgebreidste en snelste ontwikkeling oplevert.

Daar ontstaan dagelijks ontzaggelijke werkplaatsen voor koren en vleesch en zij verschaffen ons reeds eene aanzienlijke aanvulling van levensmiddelen. Zoo bereikt het getal geslagte varkens alleen in de stad Cincinnati meer dan vijfmaal honderd duizend en ontvangt Engeland regelmatig thans uit de staten der vallei van de Mississippi en van de oevers der groote meren, niet alleen eene toenemende massa van granen en vleesch, maar ook van boter en kaas.

De handel, waaraan de buitengewone behoeften van Europa sedert eenige jaren eene reusachtige ontwikkeling gaven, heeft nederzettingen moeten vestigen, en men heeft gevolgelijk nieuwe steden plotseling zien verrijzen, die haar bestaan enkel aan het vervoer en den handel van levensmiddelen te danken hebben. Onder die nieuwe steden is de stad Chicago de gewigtigste, die op het wonderbaarlijkst is ontstaan. Chicago bestond voor 1830 nog niet, en thans telt zij reeds 80,000 inwoners. Zij staat in gemeenschap, ter eener zijde met den Atlantischen Oceaan door middel der meren en de rivier St. Laurentius, en ter andere zijde door het kanaal Michigan, de rivieren Mississippi, met de golf van Mexico. Een merkwaardig verslag van den heer Adolphe Poncelet, Belgisch consul van deze residentie, heeft ons belangrijke opgaven omtrent de ontwikkeling van deze „koningin der meren" (zoo noemt men haar in de Vereenigde Staten) gegeven.

De heer Adolphe Poncelet zegt, dat Chicago, tot nu toe, eene der voornaamste vleeschmarkten en de grootste graanmarkt van de Vereenigde Staten van Amerika en misschien van de geheele wereld is. In 1854 heeft zij uit de binnenlanden der Vereenigde Staten 5,455,193 mudden graan ontvangen. In hetzelfde jaar slagtte men er 30,100 ossen en 100,120 varkens.

De zeehandel van Chicago overtreft reeds, althans wat het getal schepen betreft, dien van New-York. In de haven te Chicago zijn in 1854 5,126 schepen, metende 1,044,625 tonnen, binnengekomen, terwijl te Buffalo in hetzelfde jaar slechts 4,875 en te New York 4,176 schepen arriveerden. De granen en het vleesch maken het hoofdartikel van dien handel uit; terwijl het leder, de wolstoffen, het timmerhout enz. ook groot deel daaraan hebben.

(*Ingezonden.*)

De vacature te *Adorp* van den post van schoolonderwijzer en koster.

In het vorig nommer dezer Courant wordt vermeld, dat de heer Braker, primarius collator, en kerkvoogden van Adorp, Jacob Wolthuis zouden benoemd hebben tot koster aldaar.

Het zij mij geoorloofd aan de juistheid van dat berigt te twijfelen.

Toen op den 19den Mei het vergelijkend examen te Adorp was afgeloopen, maar nog niets bekend van den uitslag er van voor de verschillende sollicitanten, kwamen de gemeenteraad, de collatoren, de schoolopziener en het plaatselijk toevoorzigt overeen, dat er eene nominatie zoude gemaakt worden, bestaande uit de acht sollicitanten, die de meeste goede punten zouden bekomen, of des noods uit nog een, twee, drie of vier er bij, zoo tusschen deze en de laatsten der acht eersten geen merkbaar verschil mogt bestaan. Zoo de gemeenteraad en collatoren uit deze nominatie één' wilden kiezen, zou dan de schoolopziener zich voegen naar hunne keuze en dienzelfden persoon voordragen.

Bij de opmaking van de nominatie bleken er tien op te moeten komen, daar no. 9 en 10 weinig van no. 8 verschilden. En nu werd uit deze nominatie, waarop Jacob Wolthuis niet stond, *eenstemmig* door den gemeenteraad en de collatoren, met goedvinden van het toezigt op 't onderwijs, verkozen Helmer Molema; ook geschiedde dit door den als collator éénе stem mede uitbrengenden heer Braker, *die zijne hand mede heeft gezet op eene voordragt van* Molema. Niemand der aanwezigen heeft tegen dezen gang van zaken eenig bezwaar ingebragt. Alles liep ordelijk en vriendschappelijk af. De schoolopziener voegde zich naar zijne belofte bij 't geen *de gemeente*, in gemeenteraad, collatoren en plaatselijk toevoorzigt vertegenwoordigd, wenschte, en droeg mede Molema voor. De stukken kwamen op dien eigen avond nog in orde, zonder eenige tegenspraak of bezwaar, van wien ook; zij werden voorts ter goedkeuring aan de gedeputeerde staten gezonden, waarop deze magtiging verleenden om H. Molema aan te stellen, gelijk door den gemeenteraad is geschied, en door de collatoren of de meerderheid er van welligt nog moet geschieden.

Nu is het ondenkbaar, dat de heer Braker tegen zijne eigene officiële handeling in, iets zou doen of dat hij zich op zijne éénе stem zou qualificeren als primarius collator. Welk denkbeeld zouden wij ons dan van dien man moeten maken? Ook is 't niet denkbaar, dat de kerkvoogden zich zouden aanmatigen eene aanstelling te doen, waartoe zij geen regt hebben.

Ik veroorloof mij dus het gegeven berigt, als al te ongerijmd, niet aan te nemen.

Een oog- en oorgetuige van het vergelijkend examen te Adorp.

Kerknieuws.

Z. M. heeft bij besluit van den 26sten Julij eervol emeritaat met pensioen verleend aan de navolgende predikanten, als aan: *IJ. Loots Jz.*, te Warder; *C. A. Klinkenberg*, te Wassenaar; *W. Brijl* of *Breijl*, te Amersfoort, en *O. U. Okken*, te Vierhuizen c. a., alle vier ingaande den 1sten Aug.; *C. Broersma*, te Barsingerhorn c. a., en *C. de Groot Stiffry*, te Krimpen aan de Lek, ingaande den 1sten Sept.; *A. Franchen*, te Utrecht; *W. van den Ham*, te Haaksbergen, en *A. J. Schilt*, te Bodegraven, ingaande den 1sten October; *G. Kamerman*, te Kloetinge, ingaande den 1sten Nov.; *S. Hoitsema*, te Britsum, en *H. W. de Wilde*, te Doetinchem, ingaande den 1sten Januarij 1856.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, *heden*, 4 *Augustus*.

			Slotkoers
Nederland Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅝.
Dito Dito	„ 3	„	75¼.
Dito Dito	„ 4	„	98¼.
Oostenrijk Metalliek	„ 5	„	62¼.
Dito 1851 en 1852	„ 2½	„	31¾.
Dito Nieuwe Litt. B	„ 5	„	73 9/16.
Dito Nation. Metall	„ 5	„	66 13/16.
Spanje Onbep. St.	„ 1¼	„	19.
Dito Binnenl	„ 3	„	31.
Portugal	„ 3	„	39 11/16.
Rusland Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	103.
Dito Dito 1828 en 1829	„ 5	„	102⅛.
Dito bij *Hope*	„ 4	„	79.
Dito bij *Stieglitz*	„ 4	„	78⅛.

LONDEN, 4 *Augustus*. Consols 91.

PARIJS, 4 *Augustus*. Fransche 3 pCt. 67.15.

WEENEN, 4 *Augustus*. Metalliek 5 pCt. 77⅝; dito Nat. Leening 82⅛. Wissel op Londen *f* 11.39.

ZEETIJDINGEN.

Groningen, 3 Augustus. Vertrokken de nieuwgebouwde schoonergaljoot Wilhelmina, groot 90 last, kapit. *E. A. Meijer*, met ballast op avontuur.

Binnengekomen te Amsterdam den 31 Julij, kapit. *Middel* St. Vitus, v. Suriname. — Te Texel den 1 Aug., *Smid* Catharina Frederika, v. Frederikstad; den 2den *Koning* Johanna Marchina, v. Stockton. — Te Helvoet den 1 Aug., *Duyf* Jonge Duif, van Wismar. — Te Brielle den 31 Julij, *Kleijn* Pieterdina Marchina, v. Londen. — Te Vlissingen den 30 Julij, *Rosenbeek* Roelina, v. Bisserup. — Te Batavia voor den 10 Jan., *Visser* Jeannette, van Sunderland. — In Straat Sunda den 8 Mei, *Ingerman* Regina, v. Batavia n. Amst. — Te Soerabaya den 20 Mei, *Teensma* Javaan, v. Londen. — Te Brindisi den 17 Julij, *Molenaar* Pollux, van Palermo. — Te Lissabon den 24 Julij, *van Dijk* Maria Catharina, v. Amst. — Te Duinkerken den 27 Julij, *Scholtens* Catharina, v. Koningsbergen. — Te Gend den 30 Julij, *Garrels* Comitas, van Triest. — Te Londen den 30 Julij, *Boekhout* Johannes Hermanus, v. Marstrand. — Te Deal den 30 Julij, *Prange* Ottolina, v. Rott. n. Batavia. — Bij Deal den 30 Julij, *Blouw* Annachiena, v. Newc. n. Lissabon. — Bij Goudstaart den 25 Julij, *Douwes* Pigeon, van Antwerpen n. Gibraltar. — Te Cardiff den 28 Julij, *Hordijk* Broedertrouw, v. Amst.; *Kuitse* Jonge Wicher, v. Schiedam. — Te Goole den 30 Julij, *Steen* Sieke van der West, v. Stettin. — Te Swansea den 27 Julij, *Mulder* Zorg en Vlijt, van Roquejeda. — Te Liverpool den 30 Julij, *Poestkoke* Baltimore, v. Amst. — Te North Shields den 28 Julij, *Waterborg* Katrina, v. Londen. — Te Yarmouth den 27 Julij, *de Jong* Twee Gezusters, v. Alkmaar. — Te Firth of Forth den 30 Julij, *Holman* Dolphijn, v. Dundee n. Alloa. — Te Bremerhaven den 30 Julij, *Albers* Hosianna, v. Amst.; den 31sten *Drewes* Margaretha, v. Catingsiel. — Te Frederikstad den 16 Julij, *Bossinga* Wia Gesina, v. Delfzijl; den 19den *Stuut* Frits en Betsy, v. Harlingen. — Te Stavanger den 23 Julij, *de Jong* Gouvern. baron van Zuylen van Nyeveld, v. Stettin. — Te Memel den 28 Julij, *Brouwer* Elisabeth, v. Groningen; *Alberts* Gesina Jantina, v. Hamburg.

Binnengekomen te Rendsburg den 26 Julij, kapit. *Kramer* Harmonie, v. Hamburg n. Memel; den 27sten *Bol* Vr. Martha, v. Anclam n. Amsterdam; den 28sten *Spanjer* Katrina Sophia, v. Hamburg n. Ystad; *Waterborg* Katharina, v. Rendsburg n. Rugenwalde; *Emmelkamp* Annechina, v. Frederikstad n. Stettin; den 29sten *Kruisinga* Vr. Reina, n. Schulpersiel en *Kwint* Jantina, n. Tonningen, beide v. Stettin; den 30sten *Balk* Concordia, v. Amsterdam n. de Oostzee; *Tunteler* Christina v. Rendsburg n. Stolpemunde. — Te Holtenau den 29 Julij, kapit. *Puister* Imke Giezen, v. Anclam n. Amsterdam; den 30sten *Scholtens* Maria, v. Stettin n. Schurpersiel.

Binnengekomen te Texel den 2 Aug., kapit. *de Jong* Twee Zusters, v. Yarmouth; *Meijer* Maria, v. Seaham. — Te Helvoet den 2 Aug., *Kamminga* Oldambt, v. Landecrona. — Te Deal den 31 Julij, *Bieze* Vriendschap, v. Newc. n. Lissabon. — Te Aberdeen den 30 Julij, *Smit* Antje, v. Memel. — Te North Shields den 31 Julij, *Huges* Anna Cathinca, v. Groningen. — Te Dublin den 31 Julij, *de Jonge* Fennegina Arentina, v. Alexandria.

Vertrokken van Amsterdam den 31 Julij, kapit. *Sap* Gesina Reina, n. Koningsbergen; *Hoogendijk* Vrouw Maria, n. Bremen; den 1 Aug. *Visser* Elisa en *Zeijlemaker* Cuba, beide n. Suriname; *Kraan* Sia en Elisabeth, n. Napels; *Lindeboom* Francisca, n. Konstantinopel; *Mulder* Ida, n. Koningsbergen; den 2den *van der Borg* Geertje Elisabeth, n. Livorno; *Doewes* Geerdina, n. Dublin. — Van Texel den 1 Aug., *Olthoff* Jantina en *Willinga* Catharina, beide naar Newcastle; *van Aken* Hendrika Dorenthea, n. La Rochelle; *Panjer* Gesina, op avontuur. — Van Helvoet den 1 Aug. *den Breems* Kleinkinderen, n. Bergen. — Van Brielle den 31 Julij *Wijkmeijer* Margaretha, op avontuur; *Dik* Hendriette, n. Cardiff; *Bleeker* Zwaantje Cornelia, n. Koningsbergen. — Van Zieriksee den 30 Julij, *Burger* Bartels, n. Newcastle. — Van Vlissingen den 29 Julij, *Pruim* Dankbaarheid, naar Greifswald; den 31sten *Duit* Fennegina, naar Koningsbergen; *Stuitje* Christina Jantina, n. Rostock; *Gerritsma* Jonge Gerrit, n. Rendsburg. — Van Antwerpen den 31 Julij, *Metus* Nijverheid, n. Triest; *Pronk* Gesina en *Feiken* Alida Adriana, beide n. Rostock; *v. d. Veen* Johanna Gesina, n. Noorwegen. — Van Batavia den 9 Mei, *Drake* Derigo, n. Nederland; den 13den *Rosier* van der Werf, den 16den *Rienits* Java Koerier en den 17den *Donema* Laura en Adèle, alle 3 n. Amst.; den 20sten *van Duyn* Marinus Willem, n. Nederland; *van der Zweep* Wilhelmina, naar Rott.; *Hoekstra* Palembang en den 23sten *Abrahams Jr.* Azia, beide n. Amst.; den 26sten *Calander* Catharina, den 27sten *Horneman* Diligentia, *Kramer* Ouderkerk aan den Amstel en *Vermeij* Twee Gebroeders, alle 4 n. Rott.; den 1 Junij *Smit* van Galen en den 8sten *Rijkens* Rabenhaupt, beide n. Amst. — Van Soerabaya den 4 Mei; *Scharper* Erasmus, n. Rott., na gerepareerd te hebben. — Van Tjilatjap den 27 Mei, *Berkelbach van den Sprenckel* Wildeman, n. Amst.; den 28sten *Logger* Jan van Hoorn, n. Dordrecht. — Van Venetië den 24 Julij, *Brandt* Jonge Willem, n. Konstantinopel. — Van Livorno den 14 Julij, *Brandligt* Dolfijn, n. Amst. — Van Nantes den 30 Julij, *van der Veen* Mevr. Winkel, n. Liverpool. — Van Gravesend den 28 Julij, *Oldenburger* Geppiena, n. Koningsb. — Van Newport den 27 Julij, *Meijer* Margaretha, n. Rott. — Van Cardiff den 27 Julij *van der Wall* Joh. Marinus, n. Acapulco. — Van Charleston den 27 Julij, *Schaap* Maria Johanna, n. Nickerie. — Van Hartlepool den 30 Julij, *van Rossen* Witte Corneliszoon de With, n. Rangoon. — Van Hamburg den 1 Aug., *Hazelhof* Jufvr. Grietje, n. Emden; *Rasker* Margrietha, n. Groningen. — Van Bremerhaven den 30 Julij *de Jonge* Alida Gesina, n. Groningen. — Van Stolpemunde den 28 Julij, *Jonker* Anna Margar., n. Rostock. — Van Pillau den 30 Julij, *Roosjes* Maria Beerta, n. Dundee; *Bekkering* Catharina, n. Antwerpen.

Vertrokken uit het Vlie den 31 Julij, kapit. *Voogd* Jacoba Chris. en *de Boer* Twee Gebroeders, beide n. Newc.; *de Boer* Alida Elisab., n. Engeland; *de Vries* Castor en Pollux, n. Stettin; *Kooiman* Onderneming, n. Frederikstad; *de Groot* Houthandel, naar Christiansand; *de Boer* Johannes, n. Noorwegen; den 2 Aug. *Sap* Gesina Reina, n. Koningsb. — Van Helvoet den 2 Aug., *Valk* Alida, n. Livorno; *van Vliet* Courier, n. Lissabon; *Verstok* Regina Elisab., n. St. Sebastian; *Smit* Alegonda Rensina, n. Nantes; *Flik* Geerdina Beerta, n. Rouaan; *de Haan* Mercurius, n. Liverpool. — Van Maassluis den 2 Aug., *Lever* Elisabeth, n. Dantzig. — Van Antwerpen den 2 Aug., *Huizing* Elizabeth, n. Rio Grande. — Van Hartlepool den 27 Julij, *de Groot* Margaretha, n. Suriname. — Van Liverpool den 30 Julij, *de Boer* Wemelina, n. Hamburg.

Zeilklaar te Boston den 12 Julij, kapit. *v. d. Gouwe* Johanna Catharina, n. St. John's N. B., om voor Liverpool te laden. — Te Gibraltar den 17 Julij, *den Breens* Koophandel en Zeevaart, n. St. Ubes. — Te Londen den 28 Julij, *Bontekoe* Jacobina, n. Elseneur; den 31sten *Drent* Tjapco Schuringa, n. Dantzig; *Kamminga* Eendragt, n. Stettin. — Te Liverpool den 28 Julij, *de Boer* Wemelina, n. Hamburg. — Te Stockholm den 24 Julij, *Feijen* Stella Maris, n. Holland. — Te Gothenburg den 23 Julij, *Steenhuizen* Everhardus, n. Londen.

In lading te Havanna den 12 Julij, kapit. *de Jong* Zuiderzee, n. Amsterdam.

Bevracht te Batavia den 6 Junij, kapit. *Mulder Boltema*, Henrdrieus, n. Rotterdam; *Rotgans* Generaal baron van Geen en *Wijnmalen C zn.* Clio, beide n. Nederland.

MARSEILLE, 1 Aug. Het schip Anna Louisa, kapit. *Brouwer*, v. Galatz n. Amst., is den 24sten Julij bij Kaap Bon gezonken, doch het volk gered.

ZOUTKAMP, 3 Augustus. Binnengekomen den 2 Aug., kapit. *Hoeverts* Nikolaas Teodorus, n. Neeuwegen n. Dokkum; *Reijer* Jakobus Begeman, n. Sunderland; den 3den *Knol* Catharina, n. Newcastle.

Zeilklaar den 30 Julij, kapit. *de Jonge* n. Westerkwartier; en den 1 Aug. *de Jonge* Margaretha Anesina, beide n. Newcastle; den 2den *Stuiving* Minister van Bosse, n. Sunderland; den 3den *v. d. Wal* Alida Catharina, n. Newcastle; *Hillenga* de Vr. Maria, v. Hamburg n. Rotterdam; *Hoekstra* Anna, v. Kampen n. de Beld; *Drewes* Hendrika n. Engelsche Hillegina, beide n. Newcastle.

DELFZIJL, 2 Augustus. Binnengekomen den 1 Aug., kapit. *Nieland* Trinette, v. Lauwich; *Molenkamp* Aaltje, v. Wegner; *Zeeck* Concordia, v. Bredeskirstad; *de Jonge* Janthea Engelina, v. Osterriever; *de Boer* Rosien, v. Oldersum.

Vertrokken den 1 Aug., kapit. *Drewes* Venus, n. Bremerhaven; *Vos* Alida, n. Emden; *de Jonge* de 2 Gezusters, n. den Pruiss. Polder; *Donga* Johanna, *Albers* Gezina Helena en *Wolhammer* Alberdina, alle 3 n. Noorwegen; den 2den *Gerschi* de Vr. Helena en *van der Molen* Jantiena, beide n. Leer; *Schuitema* de Eendragt, n. Hamburg, met eene lading katoen, geborgen uit het op den 13 Julij in de Rottumergronden gestrande N.-Amerik. barkschip Marrij Anna, kapit. *Beattrie*, v. Mobile n. Hamburg bestemd.

HAVANNA, 10 Julij. Het schip Jeannette, kapit. *Zuiderduin*, v. Amsterdam herwaarts gedestineerd, is den 2 Junij op de Acklins Eilanden verongelukt, doch het volk gered en alhier aangebragt.

Gepraaid den 31 Mei, op 33° 52' Z. Br., 15° 56' O. L., Hoop van Capelle, kapit. *Bok*, v. Akyab n. Rotterdam. — Den 9 Junij, op 8° N. Br., 25° W. L., Berasa, kapit. *Baker*, v. Amsterdam n. Valparaiso. — Den 18 Junij, op 23° 46' Z. Br., 4° 34' O. L., Madura, kapit. *Draijer*, v. Tjilatjap n. Rotterdam. — Den 18 Junij, op 9° 50' N. Br. 24° 22' W. L., Johanna Cornelia, kapit. *van Bentveld*, v. Rotterdam n. Valparaiso. — Den 25 Junij, op 8° 30' N. Br., 23° 50' W. L., J. C. Schotel, kapit. *van Beest Holle*, v. Amsterdam n. Batavia. — Den 29 Junij, op 6° 29' N. Br., 20° 14' W. L., Amstel, kapit. *Rademaker*, v. Amsterdam n. Soerabaija. — Den 17 Julij, bij de Azorische eilanden, Hollander, kapit. *van Houten*, v. Montevideo n. Falmouth. — Den 27 Julij, op 49° 56' N. Br., 3° 37' W. L., Sophie, kapit. *v. d. Gaauw*, v. Amsterdam n. Konstantinopel. — Den 29 Julij, op 51° 48' N. Br., 2° 48' W. L., Loopuit, kapit. *Bouwmeester*, v. Hamb. n. Batavia.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

29 Julij. Coerkamp, Gebr. Coerk., v. Koningsb. n. Rotterd., m. lijnz. Boer, Vriendschap, v. Koningsb. n. Groningen, m. lijnzaad.
30 Julij. Bekkering, Ulrika, v. Korsöer n. de Oostzee, m. ballast. Bossinga, Ceres, v. Ardrossan n. Stettin, m. rozijnen.
De Wind den 29 Julij Z.Z.O., Z.O.; den 30sten W., N.N.W., N.W.; den 31sten W.N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 30 Julij. De vrachten zijn in de laatste dagen zich vrij wel gelijk gebleven. Naar Amsterdam *f* 21 en *f* 22 p. last rogge, Londen 4 sh., Leith 3 sh. 4 d., Liverpool 4 sh. 3 d. p. qr. tarwe, Cherbourg 50 fr. en 15 pCt. p. last hout.

KONINGSBERGEN, 29 Julij. Weder vele vrachtvrije schepen zijn aangekomen, waardoor het met bevrachtingen steeds slechter wordt. Naar Amsterdam *f* 21, de Maas *f* 22 p. last lijnzaad, *f* 23 p. last talk, Antwerpen *f* 23 p. last lijnzaad, Hull 2 sh. 10 d. p. qr. tarwe, de Oostkust 18 sh. p. ton raapkoeken.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *Aug.*

TARWE.		Veen	66 ℔ *f* 7,55	Zw. Voer	36 ℔ *f* 3,55
Oude	70 ℔ *f*	GERST.		»	38 » » 3,75
N. Oml.	68 » » 12,60	Winter	54 ℔ *f* 5,55	»	40 » » 3,95
»	70 » » 13,35	»	56 » » 5,95	»	42 » » 4,15
»	72 » » 14,10	»	58 » » 6 35	»	44 » » 4,35
» Old.	70 » » 13,15	Zomer	54 » »	BOONEN	
» »	72 » » 13,80	»	56 » »	Paardab. *f* 8,25,40,50	
» »	74 » » 14,60	Knobbe	60 » » 6,30	Gr. Erwt. *f* a *f*	
» »	» »	»	62 » » 6,60	Graauwe *f* a *f*	
ROGGE.		HAVER.		ZADEN, ENZ	
Inl.	64 ℔ *f* 8,40	Dikke	36 ℔ *f* 3 60	Old. Kools. *f* 13,50 *f* 15	
»	66 » » 8,90	»	38 » » 3,85	*f* 16,50 *f* 17	
»	68 » » 9,40	»	40 » » 4,05	Oml. *f*	
»	70 » » 9,90	»	42 » » 4 25	N. Aveels. *f* 15 a *f* 16	
BOEKWEIT		»	44 » » 4 45	Zomerzaad *f*	
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 7.45	»	46 » » 4,70	G. Mosterdz. *f*	
» »	66 » » 7.85	»	48 » » 5,00	Lijnzaad	
» »	68 » » 8,25	»	50 » » 5,20	Dederzaad *f*	
Zw, Zand	64 » » 7 25	Witte Voer	36 » » 3,70	Gr. Grt. *f* 10,25,50	
» »	66 » » 7,65	»	38 » » 3,90	Par. 100 N. ℔ *f* 14	
Veen	64 » » 7,15	»	40 » » 4 10	*f* 14 25,50,60	
				Raapolie p.v. *f* 55.	

Tarwe bijna zonder handel. — Rogge slap en tot verlaagde prijzen alleen bij gerijven te plaatsen. — Boekweit mede iets lager verkocht. — Gerst in een doen. — Dikke Haver 10 cent lager nog moeijelijk te plaatsen. — Witte en Zwarte Voer bijna in een doen. — Boonen in een doen. — Er was ongeveer 8 last nieuw Koolzaad ter markt, algemeen niet droog en zeer ongelijk van kwaliteit, hetwelk als genoteerd naar deugd is verkocht. — Aveelzaad was weinig begadigd en niet dan lager te plaatsen.

LEEUWARDEN, 3 *Augustus*. De aanvoeren van Granen waren heden gering en de vraag over het geheel beperkt en men besteedde de volgende prijzen. Tarwe, knappe *f* 13 en *f* 14; Roode soorten alleen bij gerijven te plaatsen. — Rogge, N. Inlandsche *f* 9, *f* 10,20, *f* 9,30,70,80. — Boekweit alleen bij gerijf, Vries. Zand *f* 9. — Wintergerst minder gezocht en ongeveer 30 cents lager verkocht, puike *f* 6, *f* 6,10, ligtere soorten voor voeragie *f* 5, *f* 5,50, naar kwaliteit. — Haver ongeveer 10 cent lager, fijne *f* 5, *f* 5,10; dito *f* 4,60,75, ligtere soorten van *f* 3,80 tot *f* 4,30, naar wigt en kwaliteit.
Met het Koolzaad is men op sommige plaatsen, aan het snijden en bij gunstig weder kunnen wij daarvan in de volgende week eenigen aanvoer verwachten.

AMSTERDAM, 3 *Augustus*. Poolsche Tarwe bij gerijven als voren, witte iets lager. Verkocht: 127 ℔ b. Poolsche *f* 486; 128, 124 ℔ Eider *f* 415, *f* 420. — Rogge tot de genoteerde verlaagde prijzen met vermeerderde kooplust en bij partijen verkocht: 120 ℔ Pruis. *f* 290; 122 ℔ Mecklenb. *f* 290, *f* 292; 120 ℔ Odessa *f* 278; 121 ℔ Donau *f* 290; 122 ℔ Munst. *f* 300; 122 ℔ Pommer *f* 299; 121 ℔ Zweedsche *f* 282; 119, 120, 121 ℔ Pommer *f* 283, *f* 286, *f* 289; 123 ℔ Pruis. *f* 300. — Gerst in een doen; 110 ℔ Deens. *f* 196. — Boekweit in een doen; 119 ℔ Holst. *f* 207.
Koolzaad op het najaar ½ p. vl. lager; verk.: Haarlemmermeer *f* 15¼ per mud; op 9 vat in Sept. en Oct. 91 p. vl. — Lijnzaad prijsh.; 109, 110 ℔ Koningsb. *f* 395. — Raapolie dadelijk en op levering iets lager; op 6/w. *f* 55,75; vlieg. *f* 54,25; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 51,75 a *f* 52. — Lijnolie meer gewild; op 6/w. *f* 44; vlieg. *f* 42,75 a *f* 43; Sept. *f* 43,25 a 50. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,75; vlieg. *f* 46,50.

LONDEN, 1 *Augustus*. Ten gevolge van het verbeterde weder was de graanmarkt heden schraal bezocht en bleef de van Maandag overgeschoten inl. Tarwe onverkocht. In vreemde Tarwe en alle verdere graansoorten was de omzet mede zoo onbeduidend, dat de prijzen niet anders dan nominaal kunnen worden beschouwd.
Van den 3den. Granen onveranderd, doch lusteloos.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *Aug*. De prijs der Boter was heden: 1ste soort *f* 38¼, tweede soort *f* 37.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *Aug*. Geen rundvee ter markt gebragt; schapen met weinig aanvoer en tragen handel; in varkens bijna niets omgegaan en tot vorige prijzen verkocht.

BUITENPOST, 2 *Augustus*. Op de paardenmarkt heden alhier gehouden werd een groot aantal paarden aangevoerd, er waren vele vreemde kooplieden ter markt, die nog al veel kooplust betoonden. De prijzen waren van beste paarden van *f* 200 tot *f* 400; goede werkpaarden van *f* 100 tot *f* 180. Over het geheel waren de paarden zeer hoog in prijs.

EFFECTEN-BEURS.

Amsterdam, 3 *Augustus*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 63¼, 63⅛, 63¼; Dito Dito 3 pCt. 75½, 76, 75⅞; Dito Dito 4 pCt. 93½; 94; Dito O. I. Leening 4 pCt. 93½; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 90¼, 90½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51¼. — SPANJE, Onb. St. 1½ pCt. 18½, 19, 19; Dito 3 pCt. 38, 38½; Dito Binnenl. à *f* 1m. 3 pCt. 31, 31⅛; Coup. Bewijzen 4⅜, 4⅝. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 39½, 39¾.
RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 102½, 103; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 102, 102½; Cert. 4½ pCt. 89½, 89½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 79½; Dito bij *Stieglitz* en *Co.* 4 pCt. 78½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 61⅛, 61⅜, 61¼; Dito Nationale 5 pCt. 66¼, 66⅛, 66⅜; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31½, 31½; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 31½, 31½; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 73, 73½, 73½;
Fransch Oostenr. Spoorw. *f* 132½; AMERIK. Bank-Act. 2½, ¼; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 101½; Rente 5 pCt. 98½, ⅜; Mexik. 21½; Peru 4½ pCt. 77½, 78, 77⅞; Gren. 2½ pCt. 18⅝, ½, ⅝; Dito Onbep. 18½, 19, 18¾; Dito Uitg. 7, 7⅛; Ecuador 3¾, 3⅞; Dito Opb. 3½.

Bij eenige affaire in Integralen waren heden onze binnenl. fondsen prijshoudend. — Van Russ. waren oude 5 pCts. meer aangeboden. Alle overige soorten bijna onveranderd. In Oostenrijksche was, bij vrij levendigen omzet, de stemming aangenamer. In Spaansche, Portug. en Mexik. was weinig handel of variatie. Van Zuid-Amerik. waren Grenada wederom gunstiger gestemd. Na bereids à 19 pCt. te zijn verhandeld, zijn zij ten gevolge van eenige winst-realisatiën, tot 18¾ teruggeloopen, zijnde nog altijd ¼ pCt. hooger dan gisteren; de Uitgest. volgden dezelfde beweging.

5 pCts. N. Russ bij *Stieglitz* 82¼.
Koers van het Geld: Beleening 3. Prolong. 3; Disconto 3 pCt.
Laatste Prijzen te 5 *uur*. Integr. 63⅛ a ¼; Spaansche 1½ pCt. 19; Binnenl. 3 pCt. 31⅛; Metall. 5 pCt. 61⅛ a ¼.

ADVERTENTIEN.

*** De COMMISSIE over de **NORMAALSCHOOL voor GYMNASTIE**, opgerigt door het Departement *Groningen* der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, berigt, dat zij de LESSEN in de GYMNASTIE zal doen aanvangen op MAANDAG den 20sten Augustus 1855, en dat de AANGIFTE, om daaraan deel te nemen, zal kunnen geschieden in het Schoollokaal, daartoe geopend dagelijks, behalve des Zondags, des voormiddags van 9—11 uur. Zullende de leertijd gerekend worden in te gaan op den 1sten September daaraanvolgende.

Namens de Commissie;
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris*.

HARDDRAVERIJ
te *Veendam*,

den 9den Aug., als geannonceerd.
PRIJS: Een **ZILVEREN SCHEPBLAD**, à *f* 130.
PREMIE: Een **DITO SOEPLEPEL**, à la renaissance.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

A. KUENEN,
Hoogleeraar in de Godgeleerdheid te *Leiden*,
met
W. MUURLING.

GRONINGEN, 2 Augustus 1855.

*** SNEEK, 30 Julij 1855. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER ESKELINA HESSELINK, geliefde Echtgenoot van

Mr. **M. BAKKER.**

Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER R. L. ALBRONDA, geliefde Echtgenoot van

H. REMMES.

GRONINGEN, 2 Augustus 1855.

*** Bevallen van eene DOCHTER M. SMITH, geliefde Echtgenoot van

W. JANSSONIUS.

GRONINGEN, 3 Augustus 1855.

*** Thans is weder verschenen de **NEGENDE DRUK** van:

STAAT HET EENE VROUW OF EEN MEISJE VRIJ EEN MAN OF JONGELING ten Huwelijk te vragen?

Wij zouden ons schuldig moeten maken aan indiscretie, wanneer wij wilden bewijzen, hoevele gelukkige huwelijken reeds door de lectuur van dit boekje gesloten zijn... Niettemin is het eene daadzaak... Het is dan ook onmisbaar voor iedere Vrouw of Meisje... Het bevat de geheime toovermiddelen, waardoor zij een' Man of Jongeling aan zich kunnen binden, middelen die zeker helpen... Wie huwen wil, schaffe zich vooral het boekske aan... Het wordt verzegeld uitgegeven, opdat het niet gelezen zal worden door minderjarigen, voor wie het geene lectuur is en die niet bekend mogen worden met de geheimen, die het bevat. Prijs **50 CENTS.**

Te bekomen Lauriergracht, FF 222 te *Amsterdam*, en verder bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren des Rijks.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

I. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT et L. G. PAREAU*, **Encyclopaedia Theologi Christiani.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,10.

II. Prof. *L. G. PAREAU* et *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Compendium Dogmatices et Apologetices Christianae.** Editio tertia, aucta et emendata. Prijs *f* 2,75.

III. Prof. *B. H. LULOFS*, **DE DECLAMATIE**, of de Kunst van DECLAMÉREN of RECITÉREN en van de MONDELIJKE VOORDRAGT of UITERLIJKE WELSPREKENDHEID in het algemeen. Prijs *f* 3,90. — Nog slechts weinige Exemplaren zijn van dit gunstig ontvangen werk voorhanden.

IV. Prof. *B. H. LULOFS*, **Verhandeling** over den tijd van den **eerst regten aanvang** en **vroegsten bloei** onzer oude, bepaaldelijk gezegde **Nederlandsche Letterkunde**, en wel inzonderheid over het ongegronde van het gevoelen diergenen, welke op stout beslissenden toon dien bloei voor een deel reeds in de **twaalfde eeuw** stellen. Prijs *f* 1,50.

V. Prof. *P. HOFSTEDE DE GROOT*, **Wenken over de eigene Studie**, voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen. Prijs *f* 0,60.

VI. Dr. *A. SMITH*, **Geschiedenis van de Provincie Groningen**, van het begin onzer tijdrekening af, tot aan den jare 1848; handelende over de aloude en tegenwoordige Gesteldheid, Oorlogen, Watervloeden en andere merkwaardige gebeurtenissen in deze Provincie. Met eene Kaart, op welke de plaatsen zijn aangewezen, sedert den jare 1277 door den *Dollard* verzwolgen. Prijs *f* 5.00.

VII. *H DIJKEMA*, **Winterreis door RUSLAND**, gedaan in het jaar 1841. Met eene Kaart. Prijs *f* 3—20
Dat de Schrijver de verwachting, die men van zijn vroeger geschrift had gekoesterd, niet heeft teleurgesteld, toont de talrijke inteekening, die ook dit Werk mogt te beurt vallen.

VIII. **Leven, Denken en Werken van JOHANN KASPAR LAVATER.** Naar het Hoogduitsch van *Dr. FERDINAND HERBST.* Prijs *f* 3—20.
De Werken van LAVATER zullen zekerlijk wel altijd gezocht blijven, zoolang het Christendom zijne ware vereerders zal blijven bezitten.

Voor Leesgezelschappen.
EEN
DRENTSCH GEMEENTE-ASSESSOR
MET ZIJNE
TWEE NEVEN
OP REIS NAAR
Amsterdam,
in 't voorjaar van 1848.
TWEE DEELEN, gr. 8vo, met PLATEN. Prijs *f* 3—50.

Aan den Haard.
Geschiedenissen uit het dagelijksche leven.
FRANZ HOFFMANN
NAVERTELD
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
PRIJS *f* 1,50.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 18den Augustus 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, ten verzoeke van de Erven van wijlen den Heer Mr. A. REIGER en Mevrouw, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer aangenaam aan den Straatweg, op korten afstand van *Groningen*, bij *Haren* gelegene

BUITENPLAATS,

bestaande in logeabele HEEREN BEHUIZING, met SCHUUR en STALLING, welaangelegde **TUINEN**, waarin vele VRUGTDRAGENDE BOOMEN en BOSCHRIJKE WANDELINGEN; — voorts een daarin gelegen Kamp BOUWLAND, te zamen groot 1 B., 78 R., 80 E.

II. Een Kamp BOUWLAND, ten Oosten daaraan gelegen, groot 94 R., 50 E.

III. Een Kamp BOUWLAND, ten Oosten daaraan gelegen, groot 1 B., 01 R., 60 E.

IV. 2 B., 83 R., 10 E. HOOILAND, *BRONLAND* genaamd, gelegen aan het Winschoterdiep, onder *Haren*.

V. Ongeveer ½ B. HOOILAND, het *ONLAND* genaamd, gelegen onder *Haren*.

VI. 1 B., 96 R., 35 E. HOOILAND, het *ELLERSVELD* genaamd, gelegen onder *Haren*.

VII. Een stuk HOOILAND, het *NOORDERLAND* genaamd, gelegen onder *Haren*.

VIII. Een stuk VEENLAND, het *WITTE VEEN* genaamd, gelegen onder *Haren*, groot 2 B., 08 R., 60 E.

IX. Eene ZITPLAATS in de Abbringbanken in de Kerk te *Haren*.

X. De REGTEN op GRAVEN op het Kerkhof te *Haren*.

XI. De EIGENDOM van twee Kampen BEHUISD LAND, de *JAGERSKAMPEN*, genaamd, en een stuk HOOILAND, gelegen te *Haren*, te zamen groot 10 B., 36 R., 40 E., bij PIETER OOSTERVELD en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 60—00.

XII. De EIGENDOM van ongeveer 4 Bunders LAND, gelegen te *Nieuwolda*, bij H. G. UDEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 48—00.

XIII. De EIGENDOM van ongeveer 2 Bunders LAND, *DEN HAM* genaamd, gelegen te *Ezinge*, bij K. TAMMINGA en Vrouw, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Michiel verschijnende, huur van *f* 30—00.

Alles om te aanvaarden op den 1sten November 1855.

Perceel I te bezien, drie dagen voor den Verkoopdag van 10—6 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen.

*** De Notaris **M. P. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van KORNELIS ROELFS HOFSTEDE en deszelfs KINDEREN, op VRIJDAG den 10den Augustus 1855, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van S. T. HUIZINGA, te *Loppersum*, publiek te verkoopen:

I. Nog nieuwe BEHUIZING en SCHUUR en BIJSCHUUR, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 60 B., 14 R., 50 E *Land*, en bovendien eenige Bunders AANWAS in het Meer, doende tot huur *f* 110—00.

II. Nog nieuwe BEHUIZING en SCHUUR, *DE KLEINE PLAATS*, met DITO BEKLEMMING van 29 B., 88 R. *Land*, en bovendien wat AANWAS, doende tot huur *f* 75—00.

III. Een Stukje EIGEN LAND, groot 14 R., 40 E.

IV. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE, BEKLEMMING van 1 B., 89 R., 30 E. *Land*, zullende huur doen *f* 10—00.

V. Den EIGENDOM daarvan.

VI. DITO BEKLEMMING van 2 B., 3 R., 40 Ellen *Land*, zullende huur doen *f* 10—00.

VII. Den EIGENDOM daarvan.

VIII. DITO BEKLEMMING van 3 B., 21 R., 90 Ellen *Land*, zullende huur doen *f* 9—00, gelegen onder *Hellum*.

IX. Den EIGENDOM daarvan.

X. DITO BEKLEMMING van 1 B., 28 R., 20 Ellen *Land*, zullende huur doen *f* 6—00.

XI. Den EIGENDOM daarvan.

XII. DITO BEKLEMMING van 1 B., 3 R., 20 Ellen *Land*, doende tot huur *f* 4—00, kunnende behuisd worden.

XIII. De HALFSCHEID van 1 B., 55 R., 24 Ellen EIGEN LAND en RIETBOOR.

Alles staande en gelegen bij *Hoeksmeer*, onder *Loppersum*.

MAXIM. P. WENNIGER.

VERKOOP VAN EENEN

KOREN- EN PELMOLEN,
te *Dockum*.

De Notaris **G. POSTHUMA** zal, op WOENSDAG den 15den Aug e.k., 's avonds te 7 uur, in het Logement *de Posthoorn* aldaar, publiek verkoopen, bij provisionele toewijzing:

Eenen in 1849 nieuw gebouwden, welbekenden **KOREN en PELMOLEN**, genaamd ***DE HOOP***, staande op eenen gunstigen stand, op een' der zuidelijke Dwingers te *Dockum*, voorzien van 2 paar MAAL- en 3 paar PELSTEENEN, bij de Firma DE BOER & C. in eigen gebruik. Te aanvaarden op den 12den November e.k. of vroeger.

Geld te bekomen

op **solide Hypotheken**, zoowel **dadelijk** als tegen **den 1sten November e.k.** Nadere informatiën bij J. H. M. JANSSEN, wonende bij de Akerk te *Groningen*, Noordzijde, H 136. Brieven franko.

In eene ***APOTHEEK*** te *Leeuwarden* wordt tegen October of November e.k. een **BEDIENDE** gevraagd, van de P. G., bewijzen van goed gedrag kunnende produceren. Adres met franko brieven onder lett. Bl, bij de Wed. C. PROOST, Doelesteeg.

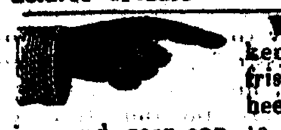

VIOLETPOWDER is een welriekend Poeder, dat de huid ongemeen verfrischt en de liefelijkste geuren om zich heen verspreidt. Het is ook voor de Luijermand zeer aan te prijzen, het pakje kost 40 Cts. in de Dépôts van het Verkoophuis. Engelsche **POEDERDOOZEN** met elegante donzen kwasten. Nieuwe **Stofkamreinigers**, die wij aanbevelen kunnen; ze maken gemakkelijk werk en kosten weinig. Het kleine **Toilet-Instrument**, voor de overnagels en rouwrandjes; mooije **Nagelschuijers**, **Zakschuijers** met en zonder spiegels; Caoutchouc **Haar-** en **Friseerkammen**, **Zij-** en **Dofkammen**, **Opsteekkammen**, enz.
WILLER'S **Haarolie**, **Pomade** DUPUYTREN, Dr. HARTUNG'S **Pomade**, PRICE'S **Beargrease**, DELCROIX **Golden Oil**, **Kinarinden Oel**, al de fijne **Pomaden** van HENRY & DEMARSON en andere Fransche Fabrikanten.
Eau de Cologne van FARINA *Julichsplaz* en *de Fontein Neumarkt*.
Kruidenwijn Essence- en **Limonadepoeders**, — Nieuwe **Wijn-** en **Waterkoelers**.
Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. KIKKERS, M. GAASBEEK, J. F. OTTE en C. COPINGA; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.